"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
eina Petnyčioms, Chicago, Ill.
METINE PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos laikas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainą klauskit laišku ... Ižeisas:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

Published and distributed under permit (No. 582) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Entered as Second-Class matter July 13th 1893. at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXVI CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, RUGSĖJIS (SEPTEMBER) 20d., 1918 M. No 38

Amerikonai sukirto kailį Hunams.

Paėmė per 20,000 vokiečių, per 100 kanuolių ir apie 100 kaimų

Talkininkai bombarduoja Metzą.

Austrija kalba apie taiką. "No"--- atsako Amerika.

Bolševikai kelia vis didesnes žmonių skerdynes.

Bolševikai daro iš Rusijos Buče-šapį.

BOMBARDUOJA METZ'O TVIRTOVĘ.

Paryžius, rugsėjo 18 d.—Francuzų sunkiosios kanuolės pradėjo bombarduoti vokiečių tvirtovę Metz. Ekspertai mano, kad užims keletą savaičių, gal net mėnesių, pakol šitie "vartai į Vokietiją" bus sunaikinti. Amerikos kanuolės dalyvauja bombardavime.

BOLŠEVIKAI ŽUDO TUKSTANČIUS.

Washington, D. C., rugsėjo 18 d.—Žinios iš neutrališkos šalies praneša, kad pasaulis neturi nei supratimo apie tas baisenybes, kokios darosi Rusijoj. Tukstančiai žmonių jau žuvo, kalėjimai kupini ir sušaudymai, be teismo, eina kasdien šimtais. Bolševikai Maskvoje eina iš namų į namus ir užtenka bolševikui pasakyti, kad jis mano, jog toks ir toks gali but bolševikams pavojingas—ir jau po žmogaus.

Petrograde sušaudyta 812 ypatų laike vienos savaitės. Su viršum 400 ypatų yra dar ant sušaudymo listos. Visi, turėjusie rangą (titulą) Valstybės Patarėjo (Statskago Sovietnika) tapo areštuoti, nežiurint jų politišku pažvalgų. Ant inteligentų ir ...erų bolševikų gaujos daro tikras medžiokles.

TALKININKAI SUMUŠĖ BOLŠEVIKUS.

Petrogradas, rugsėjo 14 d.—Anglų, Francuzų ir Amerikonų armija ant Archangelsko fronto sumušė bolševikų armiją, kaip praneša bolševikų organas Pravda.

KAREIVIŲ TRAUKINYS SUSIKULĖ.

Springfield, Mo., rugsėjo 17 d.—Traukinys su kareiviais susidaužė su prekybiniu traukiniu netoli Marshfield, Mo. Žuvo 25 kareiviai, ir tarp 60 ir 70 tapo sužeista.

AMERIKONŲ DIDELĖ PERGALĖ.

Su Amerikos Armija Francuzijoj, rugsėjo 14 d.—Pereitą ketvergą pirmoji Amerikonų armija, po savo locnų generolų vadovyste rėžė pirmą smugį vokiečiams taip vadinamam St. Mihiel kylyj, į pietus nuo Verduno. Nuo pirmą karės metų vokiečiai čia buvo įvarę kylį ant apie .. angl. mylių gilyn iki miestui St. Mihiel ir per visą laiką laikė jį atkakliausiu budu.

Susiformavus Pirmai atskirai Amerikoniškai Armijai po vadovyste gen. Pershingo, ji tapo pastatyta šiame sektore ir pereitą ketvergą ji rėžė vokiečiams to kylio šonan. Tuo laiku tame kylyj, arba kišeniuj, buvo apie 90,-000 vokiečių. Amerikonai, kirsdami šonan, atkirto dalį vokiečių ir paėmė per 20,000 belaisvių, daugiau šimto kanuolių ir daugybę kitos kariškos medžiagos. Smugis buvo taip smarkus, kad į 27 valandas Amerikonai išlygino visą kylį, atimdami nuo teutonų į tą laiką apie 100 miestelių ir kaimų ir 150 ketvirtainių mylių žemės.

Vienoj vietoj, prie Pagny, Amerikonai pasiekė upės Moselle, kuri yra rubežium tarp Francuzijos ir Vokietijos. Pačiam beveik parubežyj yra galinga vokiečių tvirtovė Metz. Amerikonai čia taip arti priėjo, kad iš laukiniai Metzo fortai pradėjo šaudyti.

Nukirsdami St. Mihielio kylį, Amerikonai sutrumpino frontą nuo 40 angl. mylių ant 20 mylių. Dabar frontas eina nuo upės Moselle beveik tiesioj linijoj iki miesto Fresnes, Verduno apielinkėse.

Pirmas puikus ir žymus Amerikonų pasisekimas padarė daug džiaugsmo talkininkams. Anglijos karalius ir premieras Lloyd George, Francuzijos prezidentas ir premieras ir talkininkų armijos vadai, gen. Foch ir gen. Haig, pasiuntė gen. Pershingui ir Amerikos armijai karštus pasveikinimus.

Vokiečiai tuo tarpu turi savo žmonėms aiškinti, kad pasitraukimas nuo St. Mihiel jau buvo pliannotas per keletą metų. Matyt vienok, kad blogai "išpliannotas," jeigu prisiėjo tiek kareivių pražudyti.

Amerikos ministeris Baker buvo tuo tarpu prie Amerikos fronto ir atlankė atimtą nuo vokiečių St. Mihiel miestą. Amerikonų nuostoliai, kaip pranešama, buvo pastebėtinai maži.

AUSTRIJA SIULO TAIKOS DERYBAS.

Amsterdamas, rugsėjo 15 d. — Austro-Vengrijos valdžia pasiuntė visoms kariaujančioms viešpatijoms ir neutrališkoms šalims formališką pasiulijimą susirinkti kur-nors neutrališkoj šalyj ir pradėti taikos konferenciją. Šitos konferencijos tikslu, anot Austrijos pakvietimo, butų apsimainyti nuomonėmis, kas esą parodytų, "ar yra tos išlygos, kurios galėtų padaryti galimu greitą pradžią taikos deryboms."

Austrijos pasiulijimas pataria, kad tuo tarpu nėra reikalo daryti karės pertranką. Visų kariaujančių viešpatijų delegatai esą susieitų į "konfidenciales (ne viešas) ir nerišančias diskusijas apie pamatinius taikos dėsnius."

Šitas Austrijos pasiulijimas, apart žodžių, nedaug kuom skiriasi nuo pirmesnių pasiulijimų. Ir šitam pasiulijime nėra nei vieno žodžiu užsiminta apie išlygas, kokioms Centralinės Viešpatijos norėtų taikintis.

Todel abelnai yra manoma, kad šitokio pasiulijimo tikslas yra dvejopas: pirmiausiai, sukelti nesutikimus talkininkų šalyse ir duoti progą tų šalių pacifistams kelti tose šalyse triukšmą, nuo ko talkininkų išnašumas nusilpnėtų; o antru tikslu yra — pasigaminti sau ginklą prieš savo žmones ir, kuomet talkininkai atmes tokį taikos pasiulijimą, tai pasakyti savo žmonėms: matote, mes ir vėl siulėme taiką, bet priešas nenori — todel mes turim gintis iš paskutiniųjų.

Kaizeris irgi prie taikos pisideda.

Visur abelnai yra manoma, kad Austrijos nota buvo rašyta ne Viennoj, bet Berline, ir Vokietija, žinoma, jai pritars.

Tuo tarpu pats kaizeris taipgi pasiulė "taiką" beveik tuo pačiu laiku kaip ir Austrija. Kaizerio "taika" yra dar navatnesnė ir ji parodo, iš kur vejas pučia.

Kaizeris pasiulė atskirą taiką Belgijai tokiomis išlygomis:

Kad Belgija pasiliks neutralė net iki karės pabaigai.

Kad po to visa ekonominė ir politička Belgijos neprigulmybė bus atnaujinta.

Kad komercijinės sutartys tarp Belgijos ir Vokietijos, padarytos dar prieš karę, bus paliktos ir po karės neaprybotam laikui.

Kad Belgija panaudos savo įtekmę sugrąžinimui Vokietijos kolionijų.

Kad flamandų klausimas bus apsvarstytas ir flamandų tautos mažuma (Belgijoj), kuri laike karės gelbėjo Vokietijai, nebus baudžiama.

Apie atlyginimą už padarytus Belgijai nuostalius nėra nei žodžio.

Sakoma taipgi, kad Anglijos valdžia sykiu su Austrijos nota, gavusi taipgi pasiulijimą ,kad talkininkai ištraukų savo kariumenę iš Murmano apskričio, šiaurinėj Rusijoj.

Amerika pasiulijmą atmetė.

Pasirodžius tokios taikos pasiulijimams, galima buvo iškalno žinoti, kad talkininkai tai atmes.

Taip ir išėjo. Anglijos, Francuzijos ir Amerikos kaip laikraščiai, taip žmonių ir politikos vadai išsyk užreiškė beveik vienbalsiai, kad talkininkai savo išlygas jau nesykį yra paskelbę ir pakol Centralinės Viešpatijos nepaskelbs savo išlygų, kuriomis jos sutinka taikintis, patol kalba apie taikos derybas yra bergždžias darbas.

Washingtono valdžia tame reikale išleido oficialį ir aiškų atsakymą.

Valstybės sekretorius Lansing ...eitą panedėlį paskelbė prezidento Wilsono vardu sekantį pranešimą:

"Suvienytų Valstijų valdžia jaučia, kad yra tik vienas atsakymas, kurį ji gali duoti į Austro-Vengrijos imperatoriškos valdžios pasiulijimą. Ji [Amerikos valdžia] atkartotinai ir su pilniausiu atvirumu paskelbė išlygas, kuriomis Suvienytos Valstijos svarstytų taiką ir negal paisyti, ir nepaisys pasiulijimo tame reikale, sulyg kurio ji savo poziciją ir tikslą yra išreiškusi taip aiškiai."

Šitas Suvienytų Valstijų atsakymas tuojaus tapo pasiųstas Viennon.

KAIZERIS NORI TAIKOS, BET SULYG SAVO LOCNO PLIANO.

Amsterdamas, rugsėjo 13 d. — Kaizeris aną dien laike prakalbą darbininkams iš Kruppo ginkl dirbtuvių Essene. Kruppo dirbtuvės yra didžiausios visoj Vokietijoj ginklų ir amunicijos dirbtuvės o prieš karę jos buvo senai pagarsėję, kaipo didžiausios ginklų dirbtuvės visam pasaulyj. Dadar, sakoma, jose dirba apie 100,000 darbininkų.

Savo prakalboj kaizeris pasakė sekančiai:

"Mano brangus draugai Kruppo dirbtuvėse: — Aš senai jaučiau norą atlankyti jus laike šitos karės bet, kaip jus žinote, skaitlingos politikos ir kariškos pareigos pašaukdavo mane į įvairius mušio laukus ir karės sunaikintus Europos apskričius.

"Labai dideli darbai tapo atlikti visų — nuo direktorių iki paskutinio darbininko ir darbininkės, ir tai prie vis beaugančių maisto ir apsirengimo sunkenybių, prie nuostolių, gailesčio ir bėdų, kurios neaplenkė nei vieno namo — nei kunigaikščio palociaus, nei darbininko bakužės.

"Industrialė mobilizacija be skirtumo amžiaus ir lyties sudarė tokį pareikalavimą, kokis dar niekados nebuvo uždėtas ant Vokietijos žmonių, o visgi žmonės atsiliepė į tai su noru ir džiaugsmu.

"Savo kelionėse per kraštą aš kalbėjausi su daugeliu našlių, su daugeliu kaimiečių, su daugeliu landwehro ir landsturmo narių, kurių širdis buvo sunkios nuo rupesties, bet kurie spindėjo pirmiausiai pareigos mintimi. Jusų rupesčiai palytėjo mane iki gilumos mano širdies.

"Ką tėviški patarimai galėjo padaryti sumažinimui sunkenybių, kiek tai galima, tas buvo padaryta. Daug galėjo buti padaryta kitaip, ir todel nestebėtina, kad čia ir ten yra neužsiganėdinimas.

"Bet, galu gale, kas yra už tai kaltas? Kas karės pradžioje kalbėjo apie marinimą Vokietijos moterių ir vaikų? Kas įvedė baisią neapykantą šioje karėje. Tai buvo priešas!

Jis Viską Padaręs.

"Kiekvienas iš jus tolimiausiame fatterlando kampe žinote, kad nei vieno akmens nepalikau neapvertęs, idant sutrumpinti, kiek tas galima, karę jums, jusų žmonėms ir visam civilizuotam Europos pasauliui. Gruodžio 1916 metų aš padariau priešui viešą ir aiškų taikos pasiulijimą vardan Vokietijos imperijos ir mano talkininkų. Pašiepimai, pasityčiojimai ir panieka buvo atsakymu.

"Tas, esantis Augstybėse, žino mano atsakomybės supratimą. Laike praėjusių mėnesių atsakomieji imperiškos valdžios lyderiai atkartotinai davė aiškiai suprasti kiekvienam, kas norėjo suprasti, kad męs kiekvienu laiku esame pasiryžę ištiesti taikos ranką."

Toliaus kaizeris pasakojo, kad esą talkininkai, vieton priimti jiems ištiestą ranką, išreiškė norą sunaikinimo, sudraskymo ir sutrynimo Vokietijos. "Prieš šitą absoliutišką sunaikinimo norą — pasakojo toliaus kaizeris — męs turime pastatyti savo absoliutišką norą palaikyti savo existenciją."

"Neapikanta apsireiškia tiktai tarp žmonių, kurie jaučiasi sumušti — traukė toliaus kaizeris. — Todel, jeigu tokia baisi neapykanta gyvuoja tarp musų priešų, tai jos pradžia yra tame, kad jų išrokavimai buvo klaidingi. Kiekvienas, kas žino Anglo-saxonų charakterį, žino, ką reiškia kovoti su jais—kaip ištvermingi jie yra. Męs nežinome, kada kova pasibaigs, bet vieną dalyką męs žinome, — butent: kad męs turime iškovoti šitą musį iki galui.

Bara Savo "Sliakerius."

"Viskas dabar priklauso nuo jusų galutinių pastangų. Viskas yra ant kortos, ir todel kad musų priešai žino tai; todel, kad jie turi didžiausią pagarbą Vokietijos armijai; todel, kad jie mato, jog jie negali apgalėti musų armijos ir laivyno, tai jie mėgina apgalėti mus vidurinių suskilimų keliu ir nusilpninti mus neteisingais paskalais.

" Šie [paskalai] nepaeina iš Vokietijos žmonių. Jie yra padirbta produkcija. Bet kas klauso tokių paskalų, kaš platina nepamatuotas žinias geležinkelio dirbtuvėj ar kur kitur, tas "griešija" prieš fatterlandą [tėvinę]. Jis yra išdavikas ir yra vertas aštrios bausmės, nežiurint to, ar jis butų grafas, ar darbininkas.

"Net jeigu sulyg nuomonės daugelio jusų tas [t. y. karė] tęsiasi perilgai, tai kiekvienas vokietys ir kiekviena vokietė, budami liudininkais šitų nesulyginamų didvyriškų musų armijos ir laivyno žygių, privalo suprasti, kad męs kovojame ir galinėjamės už savo existenciją, ir kad męs privalome padaryti didžiausias pastangas, idant apsiginti save pergalingai ne tik per savo darbą, bet ir per musų žmonių mintis.

"Daugelis jusų tarpe tankiai klausdavotės save laike šitos ilgos karės: 'Kaip toks dalykas galėjo atsitikti? Kam męs turėjome pereiti per tokį dalyką po 40 metų ramybės?' Aš manau tai yra klausimas, kuris yra geari vertas atsakymo ir kuris privalo buti atsakytas."

"Ir kaizeris toliaus pasakojo, kad jis "ilgai mąstė apie šitą reikalą" ir priėjo pire sekančių išvadų: kad pasaulyje esą geras susikerta su blogu — sulyg padavadijimo iš Augštybių. Kad šita karė išaugo iš tos pačios priežasties. Vokiečiai esą buvo darbšti, kulturinga, gera tauta visais atžvilgiais. "Ji dirbo su kunu ir siela." Bet buvo tautos, kurios

(Tąsa ant 2-ro pusl.)

IŠSIUNTĖ QUESTIONAIRES.

Washington, D. C., rugsėjo 17 d.—Karės Departamentas prisakė visiems Local Board'ams išsiuntinėti klausimų sąsiuvas (Questionnaires) visiems vyrams visoj Amerikoj, kurie turi tarp 18 ir 36 metų, užsiregistravusiems rugsėjo 12 d. Kasdien siųs po 10%; vadinasi visi Questionaires to amžiaus vyrams bus išsiųsti į 10 dienų. Pirma jų dalis išsiųsta rugsėjo 18 d.; o paskutinė bus išsiųsta nevėliaus rugsėjo 28 d.

Jeigu jųs registravotės rugsėjo 12 d. ir jeigu jųs dabar turite nuo 18 iki 36 metų, tai jųs turite gauti Questionnaire viršuj pažymėtu laiku—ne vėliaus rugsėjo 28 d. Jeigu negausit—pasiteiraukit savo Local Board'e. Jeigu turite 36 užbaigtus metus, bet neturite dar pilnų 37—taip-pat turite gauti Questinonaire. Vyresni negu 37 metų tuom tarpu nebus judinami.

Visi vyrai tarp 18 ir 36 metų, pašaukti dabar, ir negaunantieji paliuosavimo, bus pašaukti kariumenėn iki spalio mėnesio pabaigai šių metų.

Dienraščio Reikaluose.

KODĖL IKI ŠIOL DIENRAŠTIS NEPASIRODO.

Mums ateina užklausimų laiškais, o ypač daug tenka girdėti klausimų nuo čikagiečių: kodėl iki šiolei "Lietuvos" dienraštis neišeina ir kado jis pasirodys?

Męs suprantame, kad žmonės nekantrauja, norėdami greičiaus pasidžiaugti vaisium to savo darbo, kurį jie atliko dienraščio kapitalą suorganizuodami. Bet męs šiuomi norime paprašyti jų visų truputėlio kantrybės.

Kaip jau minėjome pirmiaus, yra "šimtas ir vienas" įvairių dalykų ir dalykėlių, kuriuos reik atlikti pirmiaus negu dienraštis pasirodys. Vieni tokių dalykų-dalykėlių yra lengvesni, kiti sunkesni atlikimui. Vieni jau atlikti, kiti dar daromi.

Viens iš svarbiausių dalykų, kuris privalo buti pirmiausiai atliktas, yra gavimas nuo vyriausybės iš Washingtono tam tikro leidimo (permito), kuris užtikrintų mums reikalingą dienraščio spaudimui popierą. Tai yra naujas kariškas padavadijimas, ir pirm tokio permito gavimo, męs tuo tarpu nieko kito negalime padaryti.

Tokį permitą męs tikimės gauti. Apie tai męs neturime beveik jokių abejonių. Bet tas gali užimti truputį daugiaus laiko, negu męs to norėtume. Todėl visa naujo dienraščio "armija" ir jo draugai teiksis turėti truputį daugiaus kantrybės, kol visus tuos reikalus męs atliksime.

DIENRAŠČIO "ARMIJA."

Apart pirmiaus jau paskelbtų "Lietuvos" dienraščio šėrininkų, prie dienraščio bendrovės prisidėjo dar sekantieji šėrininkai:

S. Petrulis, Chicago	1
F. Manelis, Chicago	2
K. Berinkis, Chicago	5
Pr. Poška	10
M. J. Kiras Chicago	10
A. Kartanas, Chicago	2
J. Sadzevičius, Chicago	2
S. Stepšis, Cleveland, O.	1
M. Puzinas, Akron, O.	1
A. Babužis, Fayette City, Pa.	1
S. Sudžius, Coquet, Minn.	1
A. Jokubaitis, Sioux City, Ia.	1
Dr. J. Valukas, Brooklyn	2
J. Bokšas, Toronto, Ont.	2
Ig. Petruškevičius, Spring Hill Mines, Canada	1
F. Mikšas, Hibbing, Minn.	1
J. Skritulskas, New Britain	2
J. Bekna,s Naugatuck, Conn.	1
Pr. Krukšt, Painsdale, Mich.	1
M. Mockevicienė, Dayton, O.	1
P. Skačkauskas, Dayton, O.	1
V. Povylaitis, Dayton	1
S. Markevičius, Dayton	1
F. A. Golubickis, Cicero, Ill.	5
A. Montvila, Brooklyn,	1
F. Zubinas, Cleveland, O.	1
A. Viribickienė, Cleveland,	1
V. K. Jurgilas, Cleveland,	1
J. Brazauskas, Cleveland	1
V. Malinauskas, Cleveland	1
F. Sereikas, Cleveland,	1
P. Jačka, Cleveland,	1
J. Šalinis, Cleveland,	1
A. Tamulaitienė, Lorain, O.	1
M. Pečkaitis, Lorain, O.	1
J. Remtis, Lorain, O.	1
J. Zenius, Lorain, O.	1
A. Balsis, Lorain	1
A. Grikaitis, Lorain, O.	1
M. Navickas, Lorain, O.	1
J. Laurauskas, Waterbury,	1
Ang. Gricaitė, Chicago	1
P. Gerdziunas, Chicago	1
V. F. Dovydaitis, Chicago	1
Vik. Dovydaitis, Chicago	1
J. Radzišauskas, Chicago	2
L. Burba, Chicago	1
A. Lazauskas, Chicago	1
R. Jurevičus, Chicago	3
J. Aukštikalnas, Chicago	5
A. Repžda, Chicago	1
J. Aleksandravičius, Chicago	1
Iz. Mickevičius, Waterbury	1
J. Antanavičius, Waterbury	1
D. Matas, Waterbury	1
Pr. Miliunas, Waterbury	1
J. Ivanauskas, Waterbury	2
Pr. Padvaraitis, Waterbury	1
J. Rudaitis, Waterbury	1

IŠ KARĖS LAUKO.

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

esą nenorėjo dirbti, bet tik ilsėtis ant savo liaurų. Tos tautos esą buvo nekas kitas, kaip Vokietijos priešai. Jos pavydėjo esą Vokietijai, ir kaizeris toliaus taip viską lengvai išvadžioja:

"Pavydėjimas paragino musų priešus prie mušimosi ir štai karė užgriuvo ant musų. O dabar, kada musų priešai mato, kaip jie apsigavo savo viltyse ir kaip musų galingi generolai uždavinėjo jiems smugį po smugio, tai neapykanta iššoka. ***

"Dabar prižadėkite man vardu visos Vokietijos darbininkų: "Męs manome kovoti ir laikyti iki paskutiniųjų, taip mums Dieve padėk!" Kas taip mano padaryti, lai atsako "Taip!"

Susirinkusieji garsiai sutiko "Taip!" ir kaizeris po to taip užbaibė:

"Ačiu jums. Su šituo "Taip" aš einu dabar pas feldmaršalą [Menamai, pas Hindenburgą]. Dabar kiekvienam iš musų pasilieka išpildyti savo pareigos prižadą ir įtemti kuolabiausiai savo kuną ir savo dvasią už f a t e r l a n d ą. Kiekviena abejonė privalo but išvaryta iš minties ir iš širdies.

"Musų obalsis dabar yra: "Vokietijos kardai yra pakelti, širdis yra stiprios ir muskulai yra tamprys. Pirmyn į mušį prieš viską, kas stovi prieš mus, nepaisant, kaip ilgai tas testusi — taip mums padėk, Dieve! Amen! O dabar, likite sveiki!"

BOLŠEVIKAI AREŠTUOJA SENĮ KRAPOTKINĄ.

Londonas, rugsėjo 14 d.—Kunigaikštis Petras A. Krapotkin, kaip praneša Exchange Telegrapho žinia, iš Amsterdam, tapo suareštuotas Petrograde. Bolševikai kaltina jį už suokalbį su Anglija prieš bolševikų valdžią.

Kunigaikštis Krapotkin yra senas ir labai plačiai žinomas rusų mokslinčius, revoliucijonierius. Jis skaitosi "tėvu" moksliškojo anarchizmo ir dar 1874 metuose tapo suareštuotas Rusijoj už savo revoliucijinį veiklumą. Vėliaus jis turėjo iš Rusijos išsinešti ir ilgus laikus gyveno Londone. Laike šios karės jis pargrįžo Rusijon ir buvo griežtas priešininkas ne tiktai carizmo, bet ir Vokietijos. Jis yra gimęs 1842 metais, taigi turi jau 76 metus amžiaus.

UŽSOKO DALGIS ANT AKMENS.

Bolševikai, įsiutę iš to, kad jiems valdžia iš rankų vis labiaus spruksta, vėl griebėsi teroro-žudynių. Jie suėmė tukstančius buvusių rusiškų aficierų ir pradėjo juos šimtais žudyti.

Bolševikiškas ministeris Čičerin bevieliniu telegrafu pranešė gen. Aleksiejevui, buvusiam vyriausiam rusiškų armijų vadui o dabar vadui rusų kariumenės, veikiančios prieš bolševikus, kad esą už kiekvieną žuvusį raudongvardistą, bolševikai nušausią dešimts suimtų aficierų.

Gen. Aleksiejev Čičerinui atsakė, kad jeigu bolševikai drįs šaudyti suimtus buvusius aficierus, tai jis ir jo kariumenė nepasiliaus veikus iki tol, pakol kiekvienas žydas Rusijoj nebus į keturias dalis sukapotas (Mat Čičerin, kaip ir beveik visi bolševikiški lyderiai, yra žydas).

PETROGRADE KRAUJAS IR GAISRAI.

Paryžius, rugsėjo 14 d.—Telegramuose, kuriuos gavo Anglijos laikraščiai iš Helsingforso, Finliandijoj, pranešama, kad Petrogradą esą apvaldė anti-bolševikai, t.y. bolševikų priešai.

[Pereitą ketvergą atėjusis iš Londono kablegramas pranešė, kad rusai kaimiečiai sukilo prieš Bolševikus ir inėjo į Petrogradą. Didelė dalis Petrogrado gyventojų, anot šitos žinios, esą, prisidėjo prie kaimiečių ir sukilo prieš bolševikus Petrograde, iš ko kilo labai smarkus mušiai miesto gatvėse. Daug kraujo pralieta ir Petrogrado miestas esą pradėjo degti apie dvylikoj vietų].

LENINAS RAGINA PRIE SĄRYŠIO SU HUNAIS.

Amsterdamas, rugsėjo 16 d.—Kaip rodosi, tai galima tikėtis, kad bolševikiška valdžia netrukus jieškos atviro susivienijimo su Vokietija. Apie tai galima spręsti iš bolševikų premiero Lenino notos, kuri tilpo bolševikiškam organe P r a v d a ir kurią atkartoja Berlino laikraštis L o k a l A n z e i g e r. Šitoj notoj Leninas štai ką pasako:

"Dalykų stovis ant čecho-slovakiško fronto,—sako Leninas,—kasdien darosi vis pavojingesnis. Kasdien męs vis labiau persitikriname, kad patįs vieni męs esame bejiegiai. Sovietų valdžiai pasilieka tik vienas kelias išėjimui, butent: padaryti atsigynimo ir užpuolimo a l l i a n s ą (susivienijimą) su kita valstybe.

"Idant išgelbėti darbininkų ir kaimiečių galybę, męs neprivalome nei drovėtis susivienijimo su imperialistais."

"NUŠAUK ANT VIETOS!"

Su Amerikos Armija Francuzijoj, rugsėjo 13 d. — Visiems amerikoniškos kariumenės pulkams Francuzijoj išleista generolo Pershingo prisakymas nušauti ant vietos kiekvieną, kas jis nebutų, kas laike mušio kalbintų pasiduoti vokiečiams, arba atkalbinėtų nuo mušimosi.

Priežastis tokio prisakymo gimė iš to, kad laike vokiško atako prie Fismette, rugpjučio 27 d., kas-žin-kas įbėgo tarp amerikoniškos kariumenės ir šaukė į kareivius, kad jie pasiliautų priešintis vokiečiams ir tikrino kareiviams, buk aficierai pataria pasiduoti.

Generolo Peršingo prisakymas paaiškina, kad toks aiškinimas ano nežinamo vyro buvo absoliutiškai melagingas, ir po to prisakymas taip skamba:

"Y[illegible], kuri platina tokį aliarmą, y[illegible] priešas musų uniformoje, arba kas nors iš musų locnų kareivių, kuris yra neištikimas ir išdavikas, arba kas nors iš musų locnų kareivių, kuris iš išgaščio pasidarė šešku. Kas jis nebutų, jis privalo but nušautas ant vietos. Laike mušio nėra laiko tyrinėti, kas jis toks yra, ar kodel jis taip elgiasi; gana, kad jis daro paniką ir disorganizaciją, arba pataria pasiduoti.

"Kiekvieno aficiero ir kiekvieno kareivio pareiga yra nušauti ant vietos bile ypatą, kuri laike mušio kalbina bile ką pasiduoti, arba paliauti kovojus. Nedaro skirtumo, ar toks žmogus butų svetimas, ar draugas, ar jis butų aficieras, ar kareivis."

VOKIEČIAI VĖL PRADEDA APIE TAIKĄ KALBĖTI.

Amsterdamas, rugsėjo 14 d.—Vokiečių laukiamas "taikos ofensyvas," t. y. propaganda ir intrigos, idant privesti prie tokios taikos, kokios nori vokiečiai, jau vėl prasidėjo.

Rugsėjo 12 d. Vokietijos vice-kancleris von Payer, laikydamas prakalbą mieste Stuttgart, pasakė, kad nors esą "męs esame nekalta ir užpulta pusė," ir todėl esą Vokietija turi teisę reikalauti 'atlyginimo' (kontribucijų), bet esą "rimtai apsvarstę, męs veilijame atsisakyti nuo tos [kontribucijų] minties, nežiurint nei musų patogaus kariško padėjimo."

Savo prakalboj von Payer, užkliudė ir užimtų kraštų klausimą ir, apie tai kalbėdamas, išsireiškė, kad pirmiausia taikos išlyga, kiek tas palyti Vokietiją, yra ta, kad Vokietija ir jos talkininkės: Austro-Vengrija, Turkija ir Bulgarija privalo gauti atgal visas provincijas ir kolionijas, kokias jos turėjo prieš karę. Tuomet, sakė von Payer, galėtų pasitraukti iš užimtų kraštų ir sugrąžinti Belgiją, bet su ta išlyga, kad jokia kita viešpatija nebutų patogesniam sulyg Belgijos padėjime, negu Vokietija.

Toliaus von Payer pasakė, kad Vokietija esą nedutų talkininkų patvirtinimui savo sutarčių, padarytų su Rusija, Ukrajina ir Rumanija, kas reiškia, kad Vokietija sutiktų padaryti su talkininkais taiką, bet kad talkininkai paliktų Vokietijai liuosą ranką Rytuose,—ypatingai Rusijoj.

"Męs negalime—sako von Payer—atiduoti Rusijai atgal Lenkijos, nei-gi męs negalime prisidėti prie to, kad Finliandija vėl patektų po rusišku jungu. **Męs negalime palikti jų locnam likimui parubežines valstijas, kurios guli prie Vokietijos rubežiaus ir prie Baltiko,**"—kas reiškia, kad Vokietija "negali palikti jų locnam likimui" Lietuvos, Latvijos ir Estonijos, bet norėtų jas paimti savo "globon."

Tokias mintis išreiškė Vokietijos vice-kancleris, von Payer. Vokietijos kancleris, von Hertling, vyriausis Vokietijos politikos vadas, savo prakalboj amatų unijų lyderiams, pasakė dar daugiau.

Nežiurint to, kad talkininkai yra atmetę jau ne sykį Vokietijos taikos pasiulijimus, von Hertling esąs įsitikrinęs, kad esą taika esanti arčiau negu kad apie tai abelnai yra manoma.

Anot kanclerio žodžių, esą kaip Vokietijos valdžia, taip ir vokiškos armijos vadai pageidauja susipratimo ir taikos ir kad esą valdžios ir armijos lyderiai yra priešingi visokiems užkariavimams.

IŠ AMERIKOS.

MOTERIS KONDUKTORĖS.

Detroit, Mich. D e t r o i t U n i t e d R a i l w a y s kompanija, kuri valdo visus gatvekarius mieste Detroit, apreiškė, kad gatvekarių konduktorių vietosna ji pastatys moteris. Šisai įvedimas yra daromas iš priežastis trukumo vyrų.

NUBAUDĖ UŽ BESIPELNIJIMĄ.

Philadelphia, Pa. Pranešama, kad Kuro Administracija uždėjo $25,000 bausmės ant šio miesto anglių kompanjios Logan Coal Company. Šitą bausmę vyriausybė paliepė užmokėti Raudonamjam Kryžiui už tai, kad minėta kompanija mėgino beteisiu budu pasipelnyti, pardavinėdama anglis brangesne kaina, negu valdžia nustatė.

Apart šitos piniginės bausmės, kompanija privalo atiduoti Raudonam Kryžiui visą savo pelną, padarytą nuo rugsėjo 15 d. iki spalio 1 d., ir sugrąžinti anglių pirkėjams visą perwiršį, kokį jie paėmė augščiau negu buvo valdžios nustatyta kaina.

TRAUKIA TEISMAN DRAFTO URĖDNINKUS.

Philadelphia, Penna. Specialė "grand jury," kuri nuo nekurio laiko tyrinėjo skundus ant įvairių šio miesto drafto urėdninkų, išnešė formalį apkaltinimą prieš 27 ypatas.

Tarp apkaltintų yra visas "District Appeal Board No. 2" (Distrikto Apeliacijos Taryba No. 2), kuri nesenai tapo panaikinta, o jos darbus pavesta Tarybai No. 1; apkaltinta taipgi Local Board No. 4 ir Local Board No. 10; apart jų atsakomybėn patraukta dar taipgi tula turtinga našlė, norėjusi paliuosuoti iš kariškos tarnystos savo sunų.

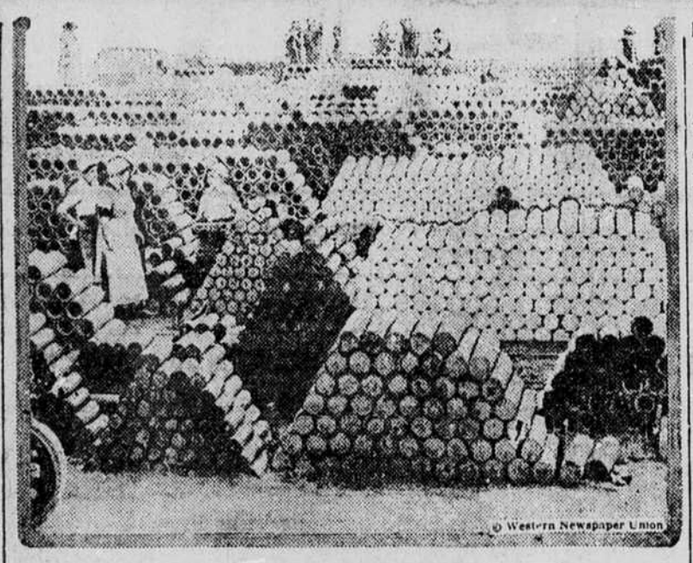

TAI NE MALKA...

Tai kruvų kruvos didelių kanuolinių šovinių, prirengtų talkininkų fronto užpakalyj. Talkininkai turi jų milijonais prisikrovę, kad padaryti Fricui karštą pirtį.

MOTERIS "RUNIJA" ANT SENATORIAUS.

Helena, Mont. Miss Jeannette Rankin, pirma moteris, buvusi Suvienytų Valstijų kongreso narių iš Montanna valstijos, paskutiniuose "primary" rinkimuose vėl išnaujo kandidatavo tan pačian urėdan ant kitos tarnystos, bet tapo sumušta.

Dabar ji "runys" į Suvienytų Valstijų senatorius. Matyt, politika merginai patinka.

DEBSAS, SOCIALISTŲ VADAS, KALTAS.

Cleveland, Ohio. Byla valdžios prieš Eugene V. Debs už prasižengimus prieš taip vadinamą "šnipystės įstatymą" užsibaigė. Prisakintieji teisėjai (džiury) atrado Debsą, socialistų partijos vadą, kaltu pereitą ketvergą. Didžiausia bausmė už šitą prasižengimą siekia, sulyg įstatymų, 20 metų kalėjimo ir $10,000 piniginės bausmės.

Debsas išklausęs verdikto pasakė

"It is all right! Aš nieko neturiu nusiskųsti. Viskas išeis "all right" Dievo geruoju laiku" (It will come out all right in God's good time).

Teisėjas uždėjo jam 10 metų kalėjimo.

Eugene V. Debs, buvusis kelis syk kandidatu į Suv. Valstyjų prezidentus ant socialistų partijos tikieto, buvo valdžios kaltinamas už dešimts atskirų prasižengimų priešais Šnipystės įstatymą. Prie galo bylos iš dešimties apkaltinimų pasiliko tik keturi; likusieji tapo atmesti, arba patįs atpuolė. Debsas tapo rastas kaltu už sekančius prasižengimus: mėgino kurstyti prie nepaklusnumo valdžiai, prie nelojališkumo kariumenėje ir laivyne; mėgino priešintis rekrutavimui ir vartojo tokią kalbą, kuri kurstė, vedė ir padrasindavo prie priešinimosi Suvienytoms Valstijoms ir tuomi gelbėjo priešo pusei.

IŠ DARBO LAUKO.

PREZIDENTAS REIKALAUJA, KAD STREIKIERIAI GRĮŽTŲ DARBAN.

¶ **Washington, D. C.** Prezidentas Wilsonas pranešė darbininkams ir darbdaviams, kad valdžia nepakęs, idant dėlei jų kivirčų turėtų buti pertrauka svarbiuose valdžios kariškuose darbuose.

Tokį persergėjimą prezidentas Wilsonas davė savo laiške, kurį jis nusiuntė unijai streikuojančių mašinistų Bridgeport, Conn.

Mašinistai buvo apleidę savo darbus dirbtuvėse, dirbančiose kariškas reikmenas ir išėjo streikan pradžioje šio mėnesio. Priežastim streiko buvo tas, kad jie nebuvo užganėdinti nusprendimu valdiškos Kariškų Darbų Tarybos, kuriai buvo pavesta išrišti jų reikalavimai sulyg algų pakėlimo.

Prezidentas savo laiške reikalauja, kad jie grįžtų prie darbo, nes kitaip jie bus prašalinti nuo visų valdiškų darbų vieniems metams laiko visose Suv. Valstijose, o apart to laike drafto jiems nebus suteiktas paliuosavimas, kurį jie dabar turi, kaipo dirbantieji svarbų valdiską darbą.

Prezidento laiškas tapo pasiųstas I n t e r n a t i o n a l A s s o c i a t i o n o f M a c h i n i s t s kuopai Bridgeporte ir "kitiems streikuojantiems Bridgeport, Conn., darbininkams. Prezidento laiško dalis skamba sekančiai:

"Tarpininkas [valdžios pastatytas] padarė nusprendimą, kurį priima daugiaus negu 90% streikuojančių darbininkų. Jųs, kurie sudarote mažiaus negu 10% [darbininkų], atsisakote pripažinti nusprendimą, nors jųs esate geriausiai apmokami iš visų streiku palytėtų darbininkų ir todėl mažiausiai turite teisės reikalauti dar didesnio algų pakėlimo iš priežasties pragyvenimo pabrangimo.

"Jeigu butų leista taip nepaisyti iškilmingo nusprendimo tribunalo, kuriam abidvi pusės pavedė savo reikalavimus, tai sutartįs pavirstų į paprastus popiergalius. Bet streikuoti prieš tokį tarpininko] nusprendimą yra neištikimybė ir negarbė."

Prezidentas toliaus paaiškina savo laišku, kad minėtos dirbtuvės, kuomet jos nenorėjo sutikti su valdžios reikalavimais, tapo valdžios paimtos nuo savininkų ir dirba dabar po valdžios priežiura. Valdžia, pavertusi darbdavius pasiduoti jos nusprendimui, mano pavartoti tokius pat budus ir prieš darbininkus.

Prezidentas nurodinėja, kad vienatinis teisingas kelias mašinistams buvo toks, kad jie turėjo grįžti prie darbo, o jeigu jie neužganėdinti valdžios tarpininko nusprendimu, tai jie turėjo legališku budu apeliuoti nuo tokio nusprendimo dar į augštesnę valdžią; gi šaukti streiką prieš valdžios nusprendimą, sako prezidentas, yra nelojališkumas ir negarbė.

Gavęs šitokį pranešimą, streikierių vadas pranešė, kad esą mašinistai negalėsią pripažinti Prezidento nusprendimo, nesą kompanijos atsisako priimti darban senus mašinistus. Bet Jarvis Williams, vice-prezidentas Remington Arms Corporation iš savo pusės pranešė, kad kiek jis žinąs, tai dirbtuvės nedaro jokio skirtumo tarp naujų ir senų mašinistų.

IŠ VISUR.

|| Anot pranešimo C o l o g n e V o l k s Z e i t u n g, Herr Oberfeld, vokiško Reichstago narys, nusiuntė Vokietijos kancleriui prašymą, kad valdžia pasirupintų apsaugoti Koelno gyventojus nuo pavojaus, kokis jiems gręsia iš tos priežasties, kad pastaraisiais laikais to miesto gatvėse šaudyta į d e s e r t i e r i u s—pabėgėlius iš vokiškos kariumenės.

|| Petrovsk, uostas prie vakarinio kranto Kaspijos jurių, ant Kaukazo, tapo atimtas nuo turkų ir pro-vokiečių. Tą padarė rusų kariumenė, po vadovyste gen. Ebicharakovo.

|| Paryžiaus laikraštis E c h o d e P a r i s praneša, kad vokiečiai dabar esą rengia naują ir stipriausią iš visų atsigynimo liniją, kuri bus nuo vokiškos tvirtovės Metz iki Antverpeno tvirtovės, šiaurinėj Belgijos dalyj. To laikraščio rašėjas Martin Hutin sako, kad vokiečiai dabar esą stiprina Antverpeno tvirtovės fortus.

|| Pabėgėliai, atvykstantieji į Antverpeną, praneša, kad vokiečiai matomai rengiasi prie apleidimo Lille, svarbaus miesto šiaurinėj Francuzijoj.

|| Maršalas Foch, vyriausis talkininkų vadas, priimdamas nuo Amerikos organizacijos 'Knights of Columbus' dovaną — maršalo b a t u t ą,—tarp kit-ko pasakė sekančiai:

"Ateis diena, kuomet jusų [Amerikos] pergale apvainikuota vėliava plevėsuos Metze."

[Metz yra viena iš stipriausių vokiškų tvirtovių, arti Francuzijos rubežiaus ir kaip syk prieš tą vietą, kur Amerikonai dabar laimėjo didelę pergalę, nukirsdami St. Michiel'io kylį].

|| Vokiški laikraščiai praneša, kad tarp 500 išskerstų Maskvoje žmonių, buvo ir 40 Anglijos piliečių.

|| Kuomet Amerikonų kariumenė vijo vokiečius iš St. Mihiel kylio, talkininkų orlaiviai smarkiai bombardavo vokiečių geležinkelius aplink Metz'o tvirtovę. Sakoma, kad pasekmės buvę geros.

|| Bolševikai, padariusie su vokiečiais taiką "be aneksijų ir kontribucijų," faktiškai gi atidavusie Vokietijai visą eilę provincijų, dabar, pereitą savaitę, išsiuntė iš Maskvos Berlinan **pirmą dalį kontribucijos,** kurią jie apsiėmė Vokietijai išmokėti. Šitas pirmas siuntinys buvo 250,000,000 rublių—pusė tos sumos auksu, kita pusė notomis. Pinigus nuvežė specialis traukinys po stipria apsauga.

|| Trockis savo prakalbose nesenai yra pasakęs, kad pirmiaus jie **Maskvą į pelenus paversią** negu nuo valdžios pasitrauksią. Jaroslavl, gubernijinis miestas į šiaur-ryčius nuo Maskvos, tapo sudegintas už besipriešinimą bolševikams. Tas pats likimas, sakoma, patikęs ir kitą gubernijinį miestą Vologdą.

|| Londono laikraštis D a i l y E x p r e s s praneša, jog jis gavo žinią iš neužginčinamų šaltinių, kad buvusi **Rusijos carienė ir jos keturios dukterįs tapo bolševikų nužudytos.** Minėtas laikraštis praneša sekančiai:

"T h e E x p r e s s, sulyg žinios, gautos iš šaltinio, kuris yra neabejotinas, supranta, kad buvusi Rusijos carienė ir jos keturios dukterįs tapo bolševikų nužudytos. Tokiu budu visa artimiausia caro šeimyna tapo išnaikinta.

"Toliaus suprantama, kad našlė (caro motina), kuri su savo dukterim ir žentu, Oldenburgo kunigaikščiu, buvo gyvenusi Jaltoj (Kryme), pastaraisiais laikais buvo užpulta raudon-gvardistų, kurie norėjo visus tris užmušti. Bet Juodųjų jurių jureiviai įsikišo ir gynė nuo bolševikų.

"Ištisas dvi savaites ėjo kova, pakol pagalios raudonieji buvo sumušti. Manoma, kad dabar našlė carienė (caro motina) yra saugioj vietoj."

|| Sulyg žinios holandų laikraščio T e l e g r a a f, **25-tas vokiečių pulkas sukilo** rugpjučio 31 d. mieste Koelne.

Liudininkas, mačiusis tai savo akimis, pasakoja, kad kuomet pulkui prisakyta traukti linkui fronto, jis atsisakė sėsti į traukinį. Tuomet pašaukta kitas pulkas, kad priverstų pirmąjį, bet tas atsisakė šauti į savo draugus.

Tuomet tapo pakviestas pulkas "naminės sargybos," susidedantis iš jaunuolių. Tarp jų ir sukilusio pulko prasidėjo mušis, laike kurio 11 vaikinų tapo užmušta, o daug likosi sužeistų.

U. S. Food Administration.

Ol' Squire 'Tater 'low he goin' to be mighty nigh king er de roos' 'mong garden sass folks. We alls kin eat him as a 'tater boiled, baked, fried, stewed, cooked wid cheese en dey gettin' so dey make im inter flour; so's we kin "substi-tute" him fo' wheat flour. He's de "substitutenest" of all de vittles, he see.

De udder garden sass folks lak inguns, tomatues, cabbage en turnips en squash don't need to git perveil, 'cause dey's goin' to be room 'n de pot fo' de whole tribe. Dey las' one on 'em can he'p save wheat en meat fer de boys dat's doin' de fightin' over yander.

TIKRŲ LIETUVIŲ DOMAI.

Tur buti, nėra nei vieno lietuvio, kurs nebutų girdėjęs apie Lietuvos Neprigulmybės Fondą, jo tikslus ir siekius. Tas fondas renka aukas kovai už laisvę musų Tėvynės-Lietuvos, kad po karės galėtume sugrįžti į savo šalį ir lengvai atsidusti, išgirdę ją laisva ir laiminga.

Dabartiniame viso pasaulio suirime iškilo augštyn visų tautų laisvės principas. Visos tautos, taigi ir musų Lietuva—po karei atsikvėps laisvu gyvenimu, galės tvarkyties namie pagal savo gyventojų norus. Bet to viso nebus atsiekta, jei pasaulis nežinos tikrųjų Lietuvos troškimų ir jei męs nesitriusime už Lietuvos ateitį.

Atsižvelgiant į tai, męs turime nesnausti, bet dirbti, kiek musų jiegos leidžia. Nemanykime, kad kas nors mus iš savo malonės apdovanos gerybėmis ir apdovanos laisve. Visiškai ne! Laisvės yra verti tik tie, kurie dėl jos kovoja ir pasišvenčia. Todėl mums ir reikia patiems dirbti išvieno!

Klysta, jei kas mano, kad gražųs žodžiai, ar išreiškimas simpatijos savo kraštui—tai atlikimas savo pareigų sulyg jo. Žodžiai šiuom laiku tik žodžiais ir pasilieka,—jie nedaug tegali atsverti. Mums reikia daug darbo, o darbui reikia daug pinigų. Tiesa, yra apie 10-tas nuošimtis lietuvių Amerikoje, kurie su atsidavimu savo tėvynės reikalams dirba, pašvęsdami tėvynei savo spėkas, nešdami jai savo skatikus, kaip ir musų prabočiai-karžygiai, kurie savo galvas klodavo ant tėvynės aukuro. Bet —ką veikia likusieji 90%? Kodėl jie neprisideda nors su auka, jei darbu negali prisidėti? Argi ne gėda tokiems ir lietuviais vadinties, kurie nieko neaukauja? Visa Lietuva yra išteriota, išnaikinta, musų suvargę tėvai, broliai ir seserįs šaukiasi pagelbos, nes tik iš šios šalies jie mato užtekėjimą šviesesnės sau gadynės; jie pasitiki, kad męs pagelbėsime jiems iškovoti laisvą Lietuvą!

Broliai ir sesers! Nebukime kurčiais į musų tautos šauksmą! Lai Lietuva pamato, kad męs taip-pat troškame laisvos Lietuvos, kaip ir jos gyventojai.

Tėvynei reikia **aukų, aukų ir dar kartą aukų!** Visi antsidėkime mokestimis ir kas mėnuo mokėkime tiek, kiek išgalim. Nėra nei vieno, kurs kiek nors negalėtų paaukauti. **Ne tą auką galima pavadinti, ką lengvai galime, savęs neskriausdami, atiduoti, bet tik tą, kurią duodami, turėtume ir patįs pajausti, kad ko atsižadame, kad nuo savęs atitraukiame tėvynės reikalams.**

Visos draugystės ir šiaip pavieniai nariai, kurie prižadėjo kas metas mokėti tam tikrą sumą, o dar už šiuos metus neužsimokėjo—nevilkinant užsimokėkite. Visi tie, kurie priklauso prie "1,000 po $10.00" skyriaus, o dar nemokėjote už šiuos metus (yra ir tokių, kurie už 1917 m. nemokėjo)—tuojaus užsimokėkite. **Nereikalaukite nuolatinio raginimo, bet patįs dar kitus paraginkite!**

Sukruskime į darbą! Tverkime Lietuvos Neprigulmybės Fondo skyrius! Aukaujantieji $5.00 į metus, yra skaitomi Liet. Neprig. Fondo Tikraisiais Nariais; aukaujantieji $10.00 per metus yra Nariais-Šelpėjais; o aukaujantieji $50.00 į metus, yra Garbės Nariais. Visiems aukautojams (nemažiaus $5.00) išduodama paliudijimai; visi jie užrašoma tam tikrose knygose ir skelbiama laikraščiuose.

Lai neatsiranda nei vieno lietuvio, kuris, perskaitęs šį atsišaukimą, liktų nieko neaukavęs!

P. Jurgeliutė,
L. N. F. Sekr.

P. S. Reikalaujant informacijų apie tvėrimą skyrių ir reikalaujant L. N. F. markučių (100 markučių vienoj knygelėj už $5.00), ar šiaip dėl platesnių informacijų, kreipkitės šiuo adresu: Lietuvos Neprigulmybės Fondas, 307 W. 93th St., New York, N. Y. Čekius ar money-orderius rašykite iždininko, T. Paukščio vardu ir siuskite viršnurodytu adresu.

"Naujienoms".

Jau kelintu sykiu "Naujienos" paskelbia, kaip aš džiaugiuosi paskelbtaja Lietuvos nepriklausomybe, vis tai išreikšdamos dalyką tokioje formoje, kuri "Naujienas" paverčia denuncijantų laikraščiu. Žinojau, kad socialistams visi įrankiai yra geri, jeib tik savo tikslą atsiekus, beje sa- priešininką pasmerkus ir pražudžius; vis-gi nesitikėjau, kad ir p. Grigaitis taip žemai nukrito ir tokin purvynan įsivertė.

Tad, kad skaitytojai žinotų teisybę, štai ką turiu pasakyti.

Lietuva vaitojo pe. 120 metų po Rusijos jungu. Karės metu jai teko tapti mušiaviete tarp dviejų didžiulių galybių. Užgulo Lietuvą Vokiečių kariumenė, rekvizicijas darė, darbuosna batalijonus Lietuvių varė, girias retino, laikraščius sustabdė, mokyklas suvokietino.

Lietuviai kentėjo, bet nesnaudė. Jie savo darbais privertė Vokietiją atmainyti savo elgimąsi su Lietuviais. Tad Lietuvių užpelnas yra, kad atgrįžo spauda, kad sulietuvėjo mokykla, kad Vilniuje įvyko seimas, kurs Lietuvos Tarybą išrinko buti sargu nepriklausomos Lietuvos. Tokiais Lietuvių darbais ir jų nepasidavimu Vokiečiams, žinoma, aš džiaugiuosi ir dar sykį—vivat! galiu šukterėti.

Bet čion užmiršta p. Grigaitis pridėti, kad aš priešingas buvau ir esmi Lietuvos prigulmybei nuo Vokiečių, kad Švedijoje ir čion kalbėjau ir rašiau, kad Vokiečių užmačioms prašalinti reikia tverti Konferencija tarpe smulkiųjų tautų, gyvenančių nuo Baltijos iki Juodųjų jurių, ir kad reikia karės laimėjimo per e n t e n t e (talkininkus), kad galima butų sutraukyti pančiai, Lietuvai antdėti per Vokiečius. Visi Lietuviai-gi, vos karei prasidėjus, tetikėjo, kad Lietuvos likimas bus išrištas tik Taikos Kongrese, o ne vienos Rusijos ar Vokietijos.

Užtylėdamas antrąją pusę mano argumentacijos, p. Grigaitis mane juodina, teršia, pavojingu daro a'yse Suv. Valstijų valdžios. Ir nesistebės todėl pp. socialistai, jeigu su laiku prisipildyti gali miera, ir priverstas galiu buti teisybės pajieškoti kitokiais keliais negu raštu. Su denunciajomis toli nenueisite!

J. Šliupas

Rugsėjo 9 d. 1918 m.
Washington, D. C.

DĖLEI VILNIAUS UNIVERSITETO.

Įsteigiamasai Susirinkimas Vilniaus Universiteto finansavimo Bendrovės bus laikomas 29 d rugsėjo, 1918 m., Mildos svetainėje (3142 S. Halsted St.), Chicago, Ill. Posėdžiai prasidės lygiai ant 10 išryto. Malonėkite nesivėlinti.

Programas:

1. Susirinkimo atidarymas.
2. Preliminarės kalbos apie Vilniaus universitetą ir reikalingumą jį šelpti.
3. Rinkimas pirmininko ir raštininko tai dienai.
4. Bendrovės vardas ir artikulai (adticles of association).

Siekinys:

a) finansavimas Vilniaus universiteto (narių įnašos, aukos ir dovanos, "Lietuvių Dieną" ir t.t.
b) stipendijos besirengiantiems į docenturas kandidatams.
5. Busimoji vyriausybės pirpirmininkas, kasininkas, raštininkas, direktoriai.
6. Narių įnešimai.

Tai pirmas Lietuvių šviesuomenės Amerikoje susirinkimas ir Bendrovei užmegsti ir savo tarpe arčiaus susipažinti. Bene prie tos progos bus galima pasitarti bėgančiuose Lietuvos reikaluose, kurie paliečia šviesuomenę: Kas yra? Ko mums reikia? Kas reikia daryti? Ko Lietuva reikalauja nuo Lietuvių šviesuomenės Amerikoje?

Nuo upo susirinkimo gali daug prigulėti Lietuvos ateitis. Todėl nuoširdžiai kviečiu Tamstą dayvauti ir pakalbinti pažįstamus šviesuolius savo apielinkės, kad dalyvautų, nes yra dar nemaža tokių, kurių aš negaliu pakviesti, jų antrašo nežinodamas.

Šviesuoliais čion vadinu profesionalus žmones su augštesniu mokslu dailėje, pramonėje ar pirklyboje.

Su tikra pagarba,

J. Šliupas.

P. S. 22-rą d. rugsėjo toks pat susirinkimas bus laikomas New Yorko mieste, McAlpine svetainėje (Broadway & 36th) nuo 1 val. laikrodžio po vidudienio, kur Bendrovė taps užmegsta. Kas gali, prašomas yra ten taipgi dalyvauti.

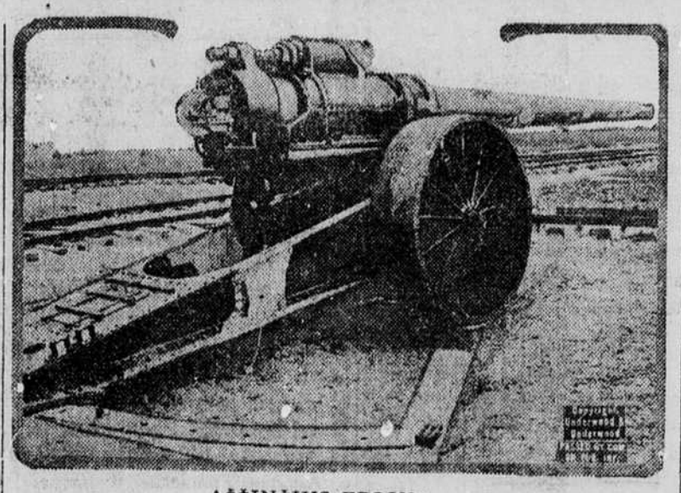

AŠČINČIUS FRICUI.

Čia yra pavyzdis sunkios Amerikonų kanuolės, kokiomis dabar Amerikonai, sykiu su talkininkais bombarduoja vokiečių tvirtovę Metz.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

LIETUVIAI ORGANIZUOJA IŠTIKIMYBĖS LYGĄ (LOYALTY LEAGUE).

Kad organizuotą ir geresnę paramą Suvienytų Valstijų karės pastangoms suteikus ir kad su įvairiais valdžios departamentais bendradarbiauti, Amerikos lietuviai Ištikimybės Lygą formuoja. Tos lygos skyriai bus organizuojami po visas lietuvių kolionijas. Lyga turės susinešimų su valdžios departamentais, karės programo pildymu užsiimančiais ir kurie Lygos paramos norėtų.

Praktiškai visose lietuvių kolionijose randasi lietuvių komitetai Karės Taupymo Ženkleliams pardavinėti, Laisvės Paskolos kampanijoms, Raudonojo Kryžiaus darbui ir tolygiems patriotiškiems tikslams. Tuli komitetų, kaip Laisvės Paskoloms, yra ligiaikiniai, o visi jų neturėjo centralės direktyvos. Amerikos Lietuvių Tarybų komitetui Washingtone padedant, visiems lietuvių kariškiems veikimams bus galima direktyvos ir centralizacijos atsiekti.

Ištikimybės Lyga netik gelbės ir bendradarbiaus valdžios veikimams, bet ji padės naikinti tarp lietuvių visokią pro-vokišką propagandą ir kovoti su visokiais neištikimybės apsireiškimais.

Tokios organizacijos idėja senai pribrendus buvo ir tarp ištikimų lietuvių nuoširdaus pritarimo randa.

A. L. Tarybų Komitetas.

IŠ SO. BOSTON, MASS.

Petrausko koncertas. Apsistojus karės gaisrams Lietuvoje lrauge su ekonominiu Lietuvos atstatymu, ten reikės gaivinti ir musų dailę. Lietuvai yra reikalinga sutverti iš geriausių musų pajiegų **Opera** ir **Simfonija**, kurios užduotimi bus gaivinti išverktas laike šios karės musų giengenčių sielas Lietuvoje. Kol Europos lietuviai užversti daugybe darbų kovoje su žiauriąja bado giltine ir kovoje už savo šalies žmonių teises,—mes, Amerikos lietuviai, galime dėti pirmutinį pamatą Lietuvos Operai ir Simfonijai.

Skaudu atminti tie laikai, kuomet talentingi Lietuvos jaunuoliai negaudavo progos išvystyti savo talentus ir suskursdavo kaimuose, arba miestuose. Lai daugiau taip nebuna ir ateityje mes suteikime progą išvystyti savo talentus-gabumus musų jaunajai kartai, o tuomet žymiai apsireiks kultūrinis musų tautos žmonių kilimas.

Apsvarstymui šių reikalų rugsėjo 13 d. 1918 m. So. Bostone įvyko lietuvių veikėjų pasitarimas, kuriame, apkalbėjus Lietuvos žmonių ateitį ir dabartinį upą, tapo nutarta dailės rimtumą gerbiančių laikraščių pagelba pranešti Amerikos lietuvių visuomenei, kad Amerikoje jau yra dedami pamatai busimai Lietuvos Operai ir Simfonijai ir kad išdirbus projektą ir konstituciją vėl bus paskelbta.

Tame susirinkime dalyvavo ir gerbiamas musų kompozitorius M. Petrauskas, kuris, drauge svarstydamas dalykus, ir susirinkusiems prašius sutiko duoti koncertą Bostone ir tose kolionijose, kurių veikėjai, arba draugijos surengs. Dalis pelno eis busiančios Lietuvos Operos naudai, nes be finansų ir be sumobilizavimo žustančių svetimtaučių bangose mus scenos pajiegų, Operos nebutų galima sutverti.

Komp. M. Petrauskas tat ir apsiima duoti eilę koncertų dilesnėse kolionijose, kur galės pasirodyti ir gabesnės vietinės lietuvių scenos pajiegos ir gal rasis nežinomų talentų.

Šiądien Amerikos lietuvių upas yra neišpasakytai neramus, rustas, visur susikrimtimas jaučiamas. Sielos ramumui ir lietuvių santikių sušvelnijimui dabar butinai reikalingi toki lietuvių susirinkimai, kur visi lietuviai jaustųsi kaipo vienos vargšės—motinos sunys. Lai tas apsireiškia gabiausio musų kompozitoriaus-dainininko Miko Petrausko koncertuose!

Šiuo tikslu koncertus gerb. kompozitorius sutinka duoti iki iapkričio mėnesio šių metų.

Butų geistina, kad draugijos ir veikėjai, rengdami tokius koncertus, pasistengtų supažindinti Amerikonų visuomenę su Lietuvių daile, nes tokiu budu Amerikonai įgytų šiokį-tokį supratimų apie Lietuvių kulturą.

Draugijos, arba pavieniai veikėjai, kurie norėtumėt surengti M. Petrauskui koncertą savo kolionijoje, dėl platesnių informacijų meldžiame kreiptis prie Koncertų Rengimo Komisijos sekretoriaus šiuo adresu: Rokas Mizara, 769 E. Broadway, So. Boston, Mass.

Tikėdamiesi, kad Amerikos Lietuviai prideramai atsineš link šio darbo, pasiliekame

Su tikra pagarba,

Kastantas Norkus, pirm.,
Jonas Strimaitis,
Rokas Mizara, sekret.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Apie Lietuvių Registraciją. Su registracija, buvusia 12 d. rugsėjo, Rochesterio lietuviams pavyko labai gerai: musų miesto lietuviai buvo registruojami kaipo atskira tauta, jų pačijmas buvo užrašinėjamas ne iš Rusijos, ar Vokietijos, bet "iš Lietuvos." Tam prigelbėjo štai kas:

Rugsėjo 10 d. vietiniam Amerikonų laikraštyje T i m e s-U n i o n buvo tilpęs straipsnislaiškas, kuriame nusiskųsta, kad laike registracijų lietuviai nėra registruojami, kaipo Lietuviai, neigi gimusių Lietuvoje neregistruojama kaipo gimusių Lietuvoje, bet budavo pažymima gimusiais Rusijoj. Nusiskųsta, kad jeigu airiai, lenkai ir kiti yra registruojami kaipo gimę Airijoj, Lenkijoj ir t.t. tai kodėl lietuviai neprivalo buti registruojami, kaipo gimę "in Lithuania,"—Lietuvoj. Buvo tame laiške nusiskųsta ant registratorių, kad jie net ir lietuviams reikalauiant, nenorėdavo juos užrašyti gimusiais Lietuvoje, bet rašydavo gimusiais Rusijoj, ar Vokietijoj.

Apart šito straipsnio laikraštyj prieš registraciją dar buvo nusiskųstas ir drafto direktoriui Rochesteryj, p. W. A. Matson. P-as Matson prižadėjo lietuviams pagelbėti ir prisakyti visiems registratoriams, kad jie užrašinėtų taip, kaip registrantas pasako, o kad lietuvius užrašytų lietuviais.

Tas ir tapo išpildyta. Kiek man teko pačiam tėmyti mano precinkte, visi lietuviai buvo užrašinėjami Lietuviais, gimę Lietuvoj, o ne Rusijoj, ar kur kitur. Aš pats pasakiau, kad gimęs Lietuvoj—taip ir užraše "born in Lithuania."

Ačiu šitam lietuvių pasidarbavimui, net ir tie lietuviai, kurie atsakinėdavo, kad yra gimę "in Lithuania under Russian government," arba "in Lithuania., occupied by Germany"— ir tokius užrašinėjo tiesog " in Lithuania," atmesdami kitas uodegaites Tai buvo man smagiausia iš visų registracijų, nes žmogus galėjo lygiomis su visomis kitomis laisvomis tautomis pasisakyti, kad esi "iš Lietuvos."

Mačiau nekurie laikraščiai patarė atsakinėti: "Lithuanian claimed as subject of Russia," bet gerai, kad to nepaklausiau (Jeigu ir butete paklausę, ta klaidos nebutų, nes viršminėtas atsakymas yra beveik tolygus jusų žygiui. Jis reiškia 'Lietuvys, savinamas kaipo Rusijos pavaldinys" t. y. kad registrantas ne skaito save tokiu pavaldiniu, skaito save lietuviu bet juridiškai jį savinasi kita viešpatija. Tas atsakymas yra sutaisytas taip, kad joks registratorius **neturėtų teisės** atsisakyti užrašyti taip, kaip jau askoma. Vienok jeigu Rochesteryj išgauta tas kas išgauta, tai, žinoma, tai yra dar geriaus. **Redakcija.**)

Rugsėjo 28 d. prasidės Ketvirtoji Laisvės Paskola. Tą dieną bus ir didelė paroda. Lietuviai vienok, regis, šiuo sykiu neims jokio dalyvumo joje. Mat tautininkai čia susiskaidė ir išsiskirstė, o kiti ar surengs, tai dar pamatysim.

Tuo tarpu tarp Rochesterio lietuvių viešpatauja demoralizacija. Pirmiaus klerikalai su socialistais galabino tautininkus, o tiems pakrikus, dabar ir jų pačių organizacijos pakrikimo liga susirgo. Bet tiek to apie tai. Štai dar apie vieną dalyką:

Visi užsiregistravusie vyrai tuojaus gaus klausimų sąsiuvas—Questionnaires. Juos pripildyti gana kėblu, kas nežino kaip. Pirmiaus lietuviai mokėdavo po kelis doliarius už jų pripildymą—ir už jų doliarius tankiai pripildydavo jiems negerai. Todėl šiuomi pranešu, kad kas iš vietinių lietuvių negalės pats sau Questionnaire pripildyti, lai ateina pas mane—aš pagelbėsiu i išpildysiu uždyką.

J. J. Žilis,
90 Dayton St

IŠ BROOKLYN, N. Y.

SLA. 76-toji kuopa rugpjučio 25 d. turėjo išvažiavimą Gleendal giraitėj. Žmonių susirinko apie 150—diena mat buvo negraži, išrodė lyg bus lietaus. Turėjo buti ir programas su prakalbomis, bet niekas iš kalbėtojų neatsilankė. Pavakarėn, sudainavus keletą lietuviškų dainų, jau buvo besirenge važiuoti namo. Stai tuo laiku p. J. V. Budrevičius, padėkavodamas publikai už atsilankymą ir išreikšdamas pasigailėjimą, kad programas nepavyko, sako: "Nors progamas nepavyko, bet argi jau męs grįžsime namo nieko gero nepadarę? Ar nebus gerai, jeigu męs, vyrai, imsim ir sumesim po keletą centų Lietuvos Nepriklausomybės Fondui? Aš manau, sako p. Budrevičius, kad tai bus geriausis programas, —geresnis negu bolševikų pakalnėj kelmų spardymas."

Iš šalių pasigirdo plojimas ir pritarimas, o p. J. Laučiškis ir kiti dar pabarė, kad taip vėlai sumanyta, kuomet jau daugelis išvažinėjo. Na, tai ir suaukavo sekančiai:

J. V. Budrevičius ir J. Laučiškis po $2.00; po $1.00: K. Bagdonas, J. Genaitis, St. Siniškevičius, D. Genaitienė, A. Laučiškis ir Kaz. Levanavičius su savo šeimyna; po 50c.: Ald. Šlikiutė Ant. Bagdonas ir Ign. Jaskevičius; po 25c.: P. Šlikiutė, Dam. Ginaičiutė, Br. Levanavičiutė, P. Adomaitis, R. Vinclavas, A. Bulavas, P. Stitilis—viso $13.25.

Kiek tėmiju, tai tie patįs žmonės visuomet ir visur geriems dalykams aukauja. Ceras pavyzdys ir kitiems.

Koresp—tas.

IŠ KEARNEY IR HARRISON, N. J.

Rengiasi prie Ketvirtos Paskolos. Rugsėjo 11 d. įvyko vietos lietuvių susirinkimas apkalbėjimui ateinančios Ketvirtos Laisvės Paskolos, kad geriaus ją sutvarkius tarp lietuvių.

Žmonių buvo susirinkę mažai, —priežastis nežinoma, bet visgi buvo apkalbėta gana svarbus dalykai ir buvo nutarta sekantis susirinkimas sušaukti per pliakatus rugsėjo 22 d. š. m., L. Hanmano svetainėje. Nutarta taipgi surėngti sykiu ir programą ir tapo pakviesta "Birutės" ir T. M.D. 62-ros kp. chorai. Žada taipgi buti ir kitokių pamarginimų. Apart lietuvių, bus pakviestas ir anglų kalbėtojas, kuris papasakos apie Laisvės Paskolą ir jos reikalingumą ir t.t. Prakalbos prasidės 2 val. po pietų.

Taigi į šitą mitingą bei prakalbas vertėtų atkreipti savo atydą kiekvienam lietuviui ir nepamiršti atsilankyti. Įžanga visiems dykai.

J. V. Baltrukonis, rašt.

IŠ KENOSHA, WIS.

Užmušė lietuvį. Šv. Benedikto vietinė draugija gavo žinoti, kad jos narys Aleksandra Stankevičius tapo užmuštas miestelyj Konts, Ind., rugsėjo 12 d. Telegrame užmušimo aplinkybės nepaaiškinta, bet manoma, kad gene bus ant geležinkelio vėlionį nelaimė patikusi.

Pereitą subatą Šv. Benedikto draugija išsiuntė du savo atstovus—pp. Povylą Jusį ir Joną Vitkų—į Konts, Ind., pargabenti lavoną ir sužinoti visas nelaimės aplinkybes.

Vėlionis buvo apie 45 metų amžiaus, vedęs, bet pati likosi Lietuvoj. Sakoma, paėjęs iš Panevėžio pavieto, bene nuo Raguvos.

J. ir V.

Žinios-Žinelės.

Worcester, Mass.

= Vincui Jarašiui pavogė mechaniškas tulšis, padarydami tokiu budu jam nuostolių ant apie $100.00.

Cleveland, Ohio.

= Clevelandietis D. Pretkus, Dėdės Samo kareivis, tarnaujantis Francuzijoj, praneša, kad jam ten pasitaikė susitikti su Francuzijos piliečiu ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos nariu—p. Juozu Varnu. Susitikimas buvo kaip tarp geriausių draugų, nes mat abudu, viens budamas Amerikoj, kits Francuzijoj, priklausė prie musu garbingos, apšvietos organizacijos—Tėvynės Mylėtojų Drjos.

Rochester, N. Y.

= Nesmagių žinių pranešama apie vietinių tautininku iudėjimą: Rochesterio Lietuvių Taryba pakriko; tas pats atsitiko su Amer. Liet. Tautinės Sandaros kuopa, o sakoma ir TMD. kuopą toks pats likimas laukia. Vyrai turėtų pasidarbuoti.

Waukegan, Ill.

= Vietinė šv. Antano draugija rugsėjo 15 d. apvaikščiojo 10 metines savo gyvavimo sukaktuves. Narių turi apie 200, turto apie $2,000.00.

Mahanoy City, Pa.

= Kasyklose likosi pavojingai sužeistas Aleksandra Žukas, apie 33 metų senumo. Antrytojaus jis mirė, palikdamas pačią su ketvertu vaikų.

= Iš vietinės lietuvių parapijos išėjo tarnauti kariumenėn 180 suviršum jaunų lietuvių.

Haverhill, Mass.

= Čia tęsiasi šiaučių streikas, kuriame dalyvauja ir lietuviai. Lietuvių streikieriais vadovauja M. Matonis ir S. Benkus.

Erie, Pa.

= Vietinė Liet. Inc. 259 kuopa paaukavo Debso bylos vedimui $5.00; šiaip dar suaukauta $4.25.

Lowell, Mass.

= Jurgis Paulakas, ir Jurgis Genokas, duonkepiai, neteko laisnių už tai, kad peržengė Maisto Administracijos įstatymą kaslink miltų vartojimo. Pirmam atimta ant mėnesio, antram ant 2 savaičių laiko.

Cleveland, Ohio.

= Vietinė 20-ta LMU. kuopa, kaipo tokia, užsidėjo moketi po $10.00 Lietuvių Tautinės Mezliavos kas metai.

Scranton, Pa.

= Bepartyviskas Šalios Mylėtojų Choras rengiasi pastatyti scenon "Užburtą Kunigaikštį." Perstatymas žada buti "apie 20 dieną šio mėnesio."

Detroit, Mich.

= Šitas miestas yra "sausas." Bet atsiranda tokių, kurie nuvykę į Toledo, Ohio, automobiliais parsiveža svaigalų ir iš to biznį daro. Sakoma, esą tokių ir lietuvių. Policija stropiai tokius gaudo ir uždeda dideles bausmes.

Newark, N. J.

= Jaunuomenės Politiškas Kl. padarė įnešimą, kuriuo iš kliubo prašalinama apie 26 socialistai. Esą jie kenkia kliubo bujojimui: pirmiaus buvę apie 200 narių, o kaip pradėję "bolševizmą piršti," tai likę tik apie 75. Kliubas turįs turto per $1,000.00. Nutarė pirkti WSS. ženklelių už $300.00.

Cleveland, Ohio.

= Vietinio laikraščio "Dirvos" pranešama, kad vietinė SLA. 20-tą kuopą esą "užvalde socialistai." Kuopa atmetė Centralinio Komiteto laišką, kuriuomi jis kvietė kuopą prisidėti prie suorganizavimo mezliavos skyriaus Clevelande.

Minersville, Pa.

= Čia tapo palaidotas Bernardas Grahgalis, kuris buvo užnuodintas vokiškais gazais laike mušių Francuzijoje. Jis buvo sugrąžintas Amerikon ir tulą laiką išbuvo New Yorko ligonbutyje. Sakoma, kad nuo gazo jis gavęs džiovą, nuo kurios ir mirė nuėjęs ligonbutyj. Vėlionis turėjo 22 metu amžiaus ir tarnavo rašteliu Amerikos kavalerijoj. Du jo broliu taipgi tarnauja Amerikos kariumenėj.

Philadelphia, Pa.

= Tapo pašventinta nauja lietuvių mokykla prie Šv. Kazimiero parapijos.

Shenandoah, Pa.

= Jonas Dilkevičius gulį Ashland ligonbutyj labai pavojingam padėjime nuo žaizdų, kurias jis gavo kokiu tai iki šiol nežinomu budu. Matomai, jį kas supiaustė, nes policija suėmė keletą "peilininku."

RUDENIO VAKARUI.

Vasara baigiasi. Netrukus ukanotas, lietingas ruduo ateis. Gražios gamtos globstį — žaliojančias girias išeigos atmintyje praeities paveikslus skleis, didins liudnumą, kurį sutvers šaltas teškenantis rudens vėjams be kaukiant lietus. Šalta žiema savo giliais pusnynais apkalis žmogų stuboje. Prabėgusios vasaros gražumo atmityje žmogaus nejaukaus rudens užtiktas nei gyvent nebenori, nes viskas atrodo juoda, tamsu. Bet prisirengus išanksto prie žiemos vakaro, o pamatysi, kad nuolat teškenant į langą rudens lietui, kad dejuojant vėjui medžių šakose ir maišant žemė su dangumi sniegui žiemos vakaro audroje, kuomet pečiuje liepsna slankios, žarijas glaustys, žmogus rasi naują pasaulį, rasi jame naujus draugus, juos pamylėsi, su jais gyvensi, džiaugsiesi ir drauge kentėsi. Žiemos audros siautinas ten užsienos tik dar gražiau išdabins puošnius mintyje besireiškenčius paveikslus. Tą naują pasaulį rasi knygose kurias Tau, artime, čia parinkome.

1. Iš gyvenimo Lietuviškų Vėlių bei Velnių. Čia rasite kelis šimtus pasakų apie velnius, dvasias, kcplą, dangų. Gražiuose audimo apdaruose. Surinko Dr. J. Basanavičius 2.00
2. Lietuviškos Pasakos Įvairioos. Čia telpa 141 pasaka, tarp kurių rasi juokingų, išmintingų ir žingeidžių. Gražiuose audimo apdaruose Surinko J. Basanavičius 1.25
3. Antra pasakų kuyga 1.50
4. Trečia " " 1.50
5. Ketvirta " " 1.50
6. Revollucijos Žmones. 8 žingeidžios apisakos ..... .20
7. Trumpa Senoves Istorija arba viso pasaulio istorija. Čia pasiekiami tolimi prieš Kristaus gyvenimą amžiai. Turi spalvotus žem lapius. Gražiuose audimo apdarnose 1.25
8. Braizinėliai. 11 gražių apisakų. ..... .45
9. Gyvenimas Genovaitės. Graži iš senovės laikų apisaka ..... .50
10. Kryžiokai. Istoriška apisaka, iš lietuvių su kryžiokais karių, dvi dideles knygos 1.50
11. Nebepirmas. Iš moksleivių gyvenimo, parašė B. ..... .10
12 Pakeikimas (novėlė), parašė K. Vairas ..... .10
13. Quo Vadis. Apisaka iš krikščionių prispaudimo laikų; viešpatauiant Neronui. Parašė H. Sinkevičius, 3 tomai 3.00
14. Širdis. Tai graži knyga papošimui knygyno namuose, talpina daugybę paveikslų, bet jos turynis dar daug gražesnis, kuris esti pamokinimu visokio amžiaus žmonių, veikalas turi apisaku formą, tai tas labiausiai privilioja skaitytoja. Parašė E. de Amici 1.50
15. Tėvas ir Sunus. Iš sodiečių gyvenimo paveikslėlis. Parašė B. .10
16. "Negadaj" arba baisus sapnas. Parašė Z. ..... .10
17. Žemių Dulkes. Graži apisaka, labai tinkanti čia augančiam jaunimui pasiskaityti. Parašė M. Radzevičiutė ..... .50
18. Veliavos Akivaizdoje. Parašė francuzų raštininkas Julius Verne Tai yra puikus fantazijos vaizdas, labai tinkas pasiskaityti šiuo karės metu, nes aprašo daug mandrybių ant vandenų 1.00

Jeigu panorėsi įsigyti šį knygynėlį, mes Tamistai prigelbėsim jį gaut, su patarnavimu krasos uredninko pristatysime tiesiog į Tamisos stubą. Perkant visą šitą knygynėlį ant syk, atiduodame tik už $15.00

Šis knygynėlis paskandins savyje nuobodžias žiemos vakarų valandas. Jei nepranyks, tai labai sumažės dažnai blėdingos išeigos. Vietoje nenaudos auklės, tobulins skaitytojuje rimta, pageidaujantį pamokinantį žmogų.

Matysi, artime, kad šitos knygos dar daugiau gražuminų prieš tave praskleis, negu anos žaliosios, malonios vasaros girios.

Liudnus rudens vakarai netrukus ateis, pirm jų papoškite savo stubelę šiuo knygynėlių.

Galite pirkt po vieną, po keletą, arba ir visą knygynėlį, mes noriai patarnausime kiekvienam.

Rašykite šiuo antrašu:

"LIETUVA"
814 W. 33-rd St.
Chicago, Ill.

"LIETUVA"
Lietuvių Savaitinis laikraštis
Leidžia Lithuanian Publishing Co.
814 W. 33rd St. Chicago, Ill.
Redaktorius Ad. Bronius K. Balutis.

Visi laiškai, korespondencijos ir rankraščiai, skiriami talpinimui laikraštyje, privalo buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais privalo paduoti ir savo tikrą pravardę Redakcijos žiniai.

Redakcija pasilieka sau teisę prisiųstus jai rankraščius taisyti ir trumpinti.

Netinkami laikraščiui rankraščiai, pareikalavus autoriui, bus jam grąžinami tik tuomet, jeigu su rankraščiais bus prisiųsta ir užtektinai krasos ženklelių.

Reikia visada rašyti pluksna, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

APSISPRENDIMAS IR NEPRIGULMYBĖ.

Porą musų laikraščių atkartotinai tvirtina, kad reikalauti ir kovoti už Lietuvos neprigulmybę esąs visai negeras ir peiktinas dalykas. Vieton to jie siulo reikalauti Lietuvos žmonių apsisprendimo obalsio. Jų ilgų-ilgiausi išvadžiojimai šiame klausime galima trumpai sutraukti kruvon į keletą sekančių argumentų:

Apsisprendimas esąs demokratiškas ir "progresyvis" budas. Jis paeinąs nuo pačių žmonių, be pašalinės malonės; jis išreiškia žmonių valią, kuomi jie nori buti, kaip nori valdytis.

Neprigulmybės reikalavimas, kuomet Lietuvos žmonės dar patįs neapsisprendė, esąs atžagareiviškas budas. Toks reikalavimas antmeta iškalno žmonēms tą, apie ką jie dar nėra patįs nusprendę; jis esąs paremtas ne ant pačių žmonių išreikštos valios, bet ant maldavimo, kad kiti pašaliniai vaidonai, ar valdžios, suteiktų Lietuvai malonę ir duotų jai laisvę. Todėl esą reik reikalauti "apsisprendimo," o mesti šalin "neprigulmybės reikalavimą."

Ir ant pirmos pažiuros panašus protavimas išrodo visai logiškas teorijoje, naudingas praktikoje. Ištikrųjų gi jis nėra nei vienas, nei kitas.

Yra neliogiška sakyti, kad "neprigulmybės" obalsis—tai malonės maldavimas, o "apsisprendimo" obalsis—tai kas kita: ne maldavimas, bet savitas valios apreiškimas. Abudu šitie obalsiai, akyvaizdoje dabartinio Lietuvos padėjimo, yra arba vienas, arba kitas, bet niekados nėra vienas toks, o kits kitoks.

Teisybė, Lietuvos neprigulmybės pripažinimas priklauso ir priklausys nuo kitų viešpatijų. Bet taip-pat ir "apsisprendimo" teisės pripažinimas priklausys nuo kitų—ir nuo tų pačių—viešpatijų. Vadinasi, jeigu neprigulmybės reikalavimas yra malonē, maldavimas, tai tokia pati malonė ir maldavimas yra ir reikalavimas pripažinti teisę "apsispręsti." Nei vieno, nei kito Lietuva negali gauti be sutikimo ant to didžiųjų viešpatijų.

Skirstymas šitų dviejų obalsių —vieno į "progresyvišką, demokratišką" kliasą, o kito į "atžagareivišką" kliasą—yra visai nevykęs ir netikęs, nes, kaip matēme, jis visai negalimas. Kad pavadinti neprigulmybės reikalavimą atžagareivišku obalsiu, reikia turēti netgi daug drąsos. Neprigulmybė,—o męs visuomet po tuo žodžiu suprantame tikrą, pilną laisvę, o ne neprigulmybę svetimženkliuose,—yra augščiausis kiekvienos tautos siekimas. Tik neprigulmybėje gali apsireikšti pilniausiam laipsnyje tautos, žmonių laisva, neapribuota valia ir tą męs vadiname tautos soverenitetu. Užtikrinimas, pripažinimas tautai neprigulmybės, soverenitetо, užtikrina tautai ir pilniausį apsisprendimą, nes turėdama savo locną, neapribuotą valią, ji gali su savim padaryti, ką ji tik nori.

Užtikrinimas ir pripažinimas tautai neprigulmybės, kaip sakėme, tuo pačiu absoliučiai suteikia jai ir pilniausį apsisprendimą. Bet suteikimas "apsisprendimo," pats savaimi, dar neužtikrina neprigulmybės. Iš jo gali įvykti neprigulmybė, bet [illegible] reik, kad pati tauta apsispręstų buti neprigulminga, ir reik, kad tokį "apsisprendimą" galutinai sankcijonuotų (patvirtintų, pripažintų) tie, kurie tą apsisprendimo teisę suteikė. Toms dviems sąlygoms neesant, apsiprendimas priveda ne prie laisvės, bet palieka senobinę vergiją.

Neprigulmybės obalsis tų dviejų išlygų neturi. Jis yra aiškus, status, tiesioginis, absoliutis, galutiras, kuomet antrasai, apsisprendimo obalsis, geriausiam atėjyje visuomet yra abejotinas ir negalutinas.

Iš to, kas augščiau pasakyta, yra aišku, kad praktikoje toks skirtumas turi milžinišką svarbumą tautai, einančiai prie laisvės išgavimo. Tas nebutų visai svarbu tiems, kurie myli vien tik teorija bovytis, gražius išvadžiojimus daryti, pylis debesyse statyti. Bet tiems, kurie tikrai laisvos Lietuvos trokšta—ar jie butų apsisprendimo, ar neprigulmybės šalininkais, — yra ytin svarbu pasirinkti tikresnį, trumpesnį, aiškesnį prie tos laisvės išgavimo kelią.

Reikalavimas vien tik apsisprendimo nėra toksai kelias. Jeigu jis ir butų teorijoj, tai jis nėra praktikoj. Šitoksai apsisprendimas praktiškam pritaikinime štai kaip išrodo:

Reikalauti vien tik apsisprendimo, reiškia sukelti kitose viešpatijose abejonę,—kad Lietuvių tauta dar pati nežino, kuo ji nori buti (nes kas žino, kuo jis nori buti, tas nereikalauja apie tai nei svarstyti). Ji gali apsispręsti buti pati sau neprigulminga, o gali apsispręsti buti ir kuo kitu—arba bernu pas vieną kaimyną, arba "ant kampo" pas kitą kaimyną. Teisybē, ji turi tiesą buti ar vienu, ar kitu, bet teisybė taipgi ir tai, kad tuomet ji pasirodo dar neprinokusi prie neprigulmybės, nes ji abejoja apie tai. Aišku, kad jau tik pats toks dalyko pastatymas ne palengvintų lietuviams neprigulmybės atsiekimą, bet jį apsunkintų, aptemdintų. Tai yra vienas praktiškas to "apsisprendimo" obalsio trukumas.

Bet žengsime vienu žingsniu dar toliau.

Męs imame, kaipo pamatinę tiesą tai, kad kiekviena tauta, kaip ir kiekvienas protu sveikas žmogus, pageidauja laisvės. Todėl męs negalime nei abejoti apie tai, kad Lietuvių tauta tokios laisvės nenorētų. Ji jos nori. Todėl, kad tas yra neabejotina pats savaimi; todėl, kad tas visur ir apsireiškē, kur tik buvo galima ir kiek buvo galima,—todėl męs ir sakome, be jokių pridėtinių kanceliariškų formališkumų, kad Lietuvių tauta neprigulmybės reikalavime yra apsisprendusi—jeigu ne kanceliariško balsavimo budu, kas yra vien tik formališkumu, tai neabejotinai savo širdies gilumoj.

Kas šito naturalio dēsnio nepripažįsta. tas reiškia turi abejonių kaslink Lietuvių noro buti neprigulmingais. Jeigu jis turi abejonių, tai jis privalo turēti tam prirodymų. Jeigu jis juos turi, tai jis privalo nurodyti tuos, kurie tos naturalės augščiausios laisvės, apsireiškiančios neprigulmybēj, nenori. Kol jie to nepasako, jie neturi jokios—nei liogiškos, nei moralės—teisės statyti abejonēn neužginčinamą pačios gamtos nustatytą teisybę.

Bet reikalavimas kanceliarinio "apsisprendimo" ne vien tik pagimdo abejonių apie Lietuvių politišką pribrendimą. Jis gali privesti prie faktiško tos neprigulmybės nustojimo. Nes sakysim, lai tas apsisprendimas bus suteiktas ir Lietuvoj prasidēs balsavimai. Koks yra užtikrinimas kad Lietuviai galės tuos balsavimus atlikti teisingai, liuosai, be pašalinių intrigų ir papirkimų? Męs matome, ką vokiškas auksas padarē Rusijoj. Ar jis davē žmonēms progą apsispręsti? Taip, "davē"—užrioglinęs jiems savo agentus, bolševikus.

Ar Lietuvoj, kur visgi yra daug žmonių neišlavintų politiškose gudrybėse, negalėtų to pačios padaryti Vokiečiai, Lenkai ar ir tie patįs bolševikai per savo agentus, šaudančius iš auksinių kulkasvaidžių? Bė abejonės, kad galėtų, nes kol Lietuva neturi sovereniteto, ji neturi nei reikalingų priemonių savo balsavimų apsaugojimui. O jeigu taip, tai tasai "apsisprendimas" butų vien tik parodija—vanduo ant Lietuvos priešų maluno. Jis galētų vienu sykiu trenkti Lietuvą į tokį pat pragarą, kokį dabar matome Rusijoj, ir prie tokių išlygų į porą metų butų po Lietuvos...

Reikalavimas ir gavimas tikros neprigulmybės šitokias galimybes prašalina—jeigu ne pilniausiu budu, tai visgi iki didžiausiam laipsniui.

Yra daug kitų priežasčių, kurių dėlei tasai bolševikų "išrastas," **kanceliarinis** apsisprendimas yra šiuo laiku Lietuvai nepraktiškas. Bet užteks ir to, kas jau pasakyta, kad supratus, jog reikalavimas Lietuvai neprigulmybės yra daug aiškesnis, patogesnis, **praktiškesnis** ir **saugesnis** kelias prie Lietuvos laisvės išgavimo, negu reikalavimas vien tik "apsisprendimo."

SENA MEŠKERA.

Męs jąu senai buvome nurodinėję, kad Vokietija dar prieš šią žiemą vēl siulys "taiką." Štai ji ir yra. Vokietija per savo klapčiuką Austriją formališkai šaukia kariaujančių viešpatijų valdžias į "sekretną konferenciją," kur esą galima butų pasikalbėti apie tai, ar negalima butų padaryti taikos. Apie taikos išlygas, kuriomis Vokietija ir jos draugēs sutinką taikintis —nei žodžio, kaip kad ir pirmiau.

Talkininkai jau ne sykį savo išlygas apreiškē. Aiškiausiu budu tai padarē Prezidentas Wilsonas. Vokietija su savo satelitais, laimējusi "taiką" su bolševikais Lietuvių Brastoj, atkartotinai mēgina tokia pat meškera pasigauti ir talkininkus.

Bet ko nepadarē vokiškas kardas, to nepadarys nei gremēzdiški vokiški "triksai." "Sekretnoms konferencijoms" buvo laikas 4 metai tam atgal, kuomet pasaulis prašē, maldavo sulaikyti gręsiančią karę. Šiądien žmonijos budeliams vieta ne "sekretnose konferencijose," kad jie savo kailį galētų išgelbēti, bet jie stovi prieš viešą pasaulio teismą —rustų, bet teisingą. Kaip suimtam kriminalistui, pastatytam prieš teisēją, yra vienatinis išējimas—prisipažinti kaltēje ir pasiduoti teismo nusprendimui, taip ir šitiems arki-kriminalistams, įtraukusiems visą pasaulį kruvinon bedugnēn, yra tik vienas išējimas—pasiduoti pasaulio teismo nusprendimui. O tasai teismas, kaip pasakēme, nors rustus, bet yra teisingas: jis prižiurēs, kad kriminališki gaivalai neturētų progos ateityje tokių baisenybių išnaujo sukelti.

Taikos visi nori ir ji bus, bet ne tokia, kokios Vokietija nori.

KAIZERIO "MARŠRUTAS."

Kuomet Vokietijos vice-kancleris, kancleris ir pagalios pats "Augščiausis" kaizeris pradeda važinēti nuo vieno galo Vokietijos į kitą su prakalbomis, kuriose reik "aiškinti" žmonēms apie reikalingumą toliaus karę vesti, tai iš to galima spręsti, kad "ne viskas namie gerai yra." O kuomet pats "Augščiausis" kaizeris, bene pirmu sykiu savo gyvenime, "nusižemina" nuo savo augštybių ir važiuoja į Kruppo kanuolių dirbtuves sakyti ten darbininkams prakalbas ir raginti juos prie ištvermēs ir ištikimybēs, tai galima manyti, kad visa tai ne dēlei smagumo daroma. Matomai ir "augščiausieji" pastebējo, kad vienur-kitur braška ir plyšai darosi. Ar pasiseks jiems tuos plyšius žodžiais užkimšti, ypač kuomet Gen. Focho armijos pradēs į Vokietijos duris belstis, apie tai galima drūčiai abejoti. Haliucinacijose išauginti, hypnotizme laikomi, Vokietijos žmonēs gali galų-gale prabusti. Tuomet kaizerio "maršrutas" gali buti panašus į rusų Mikēs "maršrutą."

DELEI LIETUVIŠKŲ PULKŲ

BUVUSIO LEIB-GVARDISTO ŽODIS.

Manote, kad lietuviai — tai jau zuikiai.., Ale.... Liutų kraujas dar plaka lietuvių gįslose. Ypač kuomet prieina didis reikalas kovoti už savo tėvų žemės laisvę, dvasia Keistučio ir Gedmino atbunda jų ainiuose, šios dienos lietuviuose. Štai ką, pavyzdžiui, rašo mums buvusis Leib-gvardistas, p. Antanas Zimnickas, iš Rochester, N. Y., kuomet jis dar ir nežinojo apie sumanymą tverti lietuviškus pulkus (Jo laiškas rašytas rugp. 24 d.):

"Gerbiamasai Redaktoriau: Patarčiaus jums griebtis už agitacijos tverimui Lietuviškų pulkų. Jeigu Suvienytos Valstijos sutiktų aprupinti musų pulkus pinigiškai ir ginklais ir jeigu po to duotų prižadējimą pripažinti Lietuvos neprigulmybę, kaip kad jau pripažino čecho-slovakams ir lenkams, tai lietuviai tokią progą suteiktų su dideliu noru. Susiorganizavę čia į pulkus ir prasilavinę, galētų gal važiuoti į Rusiją per Archangelską ir tenais, susivienijęs su gen. Klimaičio lietuvių kariumene, galētų drožti vokiečiams per pakaušį, kad jie net čiaudēdami neštųs iš Lietuvos.

"Jeigu męs turime smegenų, tai męs galime suprasti, kad tikētis išgauti Lietuvai pilną neprigulmybę vien tik diplomatišku budu gali tik "boba." Aš manau, kad ir beprotis tai supranta, jog butų geriau išgauti Lietuvai laisvę ir be mušių, ale kas gali šiądien, prie dabartinių apystovų, tikētis, kad tas galimą butų atsiekti? Kuomet šiądien kiekviena tauta gausiai lieja kraują už savo tėvynės laisvę, tai kaip lietuviai gali tikētis savo tėvynės laisvės, jeigu jie, turėdami progą, nenorētų už tą laisvę kovoti? Jeigu tik yra viltis, reik rupintis sutverti Lietuviškus pulkus. Aš esu šeimyniškas žmogus, o tikrai stočiau į Lietuviškus pulkus, jeigu jie susitvertų ir eitų per Rusiją.

"Įsteigdami Lietuviškus pulkus, lietuviai, mano manymu, du zuikiu ant syk nušautų: Lietuvai pagelbētų neprigulmybę atgauti ir Rusiją pagelbētų nuo bolševikiškų žulikų ir jų bernų apvalyti.

"Nemanykim, broliai, kad musų tėvynės laisvė ims mums ir nukris stačiai burnon, kai tas prinokusis obolys. Jeigu obolį norime gauti, tai reik medį pakratyti; jeigu Lietuvos laisvęs trokštame, — o trokšti visi trokštame, — tai turime buti prisirengę ir vokietį, tą musų tautos amžiną nevidoną-kryžeivį, pakratyti, sykiu su visomis kitomis tautomis, kovojančiomis prieš 20-to amžiaus barbarą

Ant. Zimnickas,
Leib-Gvardistas.

II.

Birutės Sunus ir Šiądien Gali už Lietuvos Laisvę Mirti.

Kitą pavyzdį randame tulo Vl. Paulauskio laiške, kuris žiną apie tverimą Lietuviškų pulkų — kaip tai paduoda "Darbininkas" — taip pasitinka:

"Gerbiamieji broliai, Amerikos lietuviai! Aš, išgirdęs labai svarbią naujieną, butent, kad Amerikos lietuviai rengia lietuvišką kariumenę, šitam darbui pritariu ir aš esu prisirengęs antru po pasižadējusio Pinavijo, stoti į lietuvišką kariumenę. Žinoma, kad męs šiądien negalime kitaip savo brangios Lietuvos išliuosuoti iš po svetimtaučių vergijos, kaip tik turime drąsiai stoti į eiles visi lietuviai ir kovosime ne už kitus, bet už savo laisvą Lietuvą, gimtinę. Šiądien musų brolių lietuvių pulkas jau stovi prie Lietuvos rubežiaus, tiktai laukia nuo musų Amerikos lietuvių pagelbos, o męs tai turime eiti ir kariauti prieš pavergimą musų brangios Lietuvos. Aš esu pasirengęs už Lietuvą kad ir šiądie mirti. Aš esu tikras lietuvis ir nebijau už gimtinę mirti. Tik broliai smarkiai darbą varykime pirmyn, o aš stosiu po Pinavijo antru į lietuvišką kariumenę.

Vl. Paulauskas.
iš Palangos,
Birutės Sunus.

LIETUVIŲ KARIUMENĖ LIETUVOS IŠGANYMU YRA.

Apie lietuvių kariumenės ar legijonų organizavimą kalbēti pradējus, pasipylē iš visų pusių užgirianti laiškai, įvairių paaiškinimų prašymai. Nors iš dalies bandysime šį dalyką per spaudą atsakyti.

Organizavimui lietuvių pulkų reik visų pirmiausiai turēti oficialį valdžios autorizavimą. Kad tai gavus, kad jai lešų suradus ir tolygiais dalykais rupintis pavesta Tarybų Pildančiajam Komitetui Washingtone. Taip abi Tarybi nutarusios yra. Pildantysis Komitetas rupinasi, į visas aplinkybes atsižvialgiant, susitarti tuo reikalu su Suvienytų Valstijų viršininkais ir kariumenēs plianus ir strukturą išdirbti. Kuomet visos detalės bus išdirbta ir visiems su lietuvių kariumene surištiems klausimams bus surasta realio atsako, tuomet bus einama prie svarbiojo dalyko — įnešti Suvienytų Valstijų Kongresan bilių, kuris lietuvių kariumenēs organizavimą užgirtų ir tam pinigų sumą skirtų.

Nors dabar nieko tikro ir galutino pasakyti negalima, bet lietuvių kariumenēs prirengimas maždaug taip formuojasi. Lietuvių kariumene bus iš liuosnarių. Svarbiausiuoju jai šaltiniu butų lietuviai, Suvienytų Valstijų piliečiai netapę ar tapti noro neišreiškę, ar tokiu nuskirti į penktąją drafto kliasą. Lietuvių karininkai butų ant lygios su Suvienytų Valstijų kariumenēj tarnaujančiais. Oficieriai iki majoro rangos, t. y. leitenantai ir kapitonai, galētų buti lietuviai (kad ir nepiliečiai), gi vyresnieji butų amerikiečiai (tarp tų ir lietuviai amerikiečiai, jeigu tarp jų tinkamų rąstųsi). Vyriausioji organizacija ir direktyva butų Suvienytų Valstijų Karės Departamento žinyboje.

Suv. Valstijų kariumenēje randasi nemažai lietuvių, kurie angliškai su vargu ar visiškai nesusišneka. Dabar tokie yra organizuojami į taip vadinamus Lavinimo Batalijonus (Development Batalions). Lietuvių kariumenę suorganizavus, gal ne vienas toks angliškai nesusišnekantis galētų išsirupinti į lietuvių kariumenę, kad jį perkeltų.

Kaip ir kur lietuvių kariumenē butų sunaudota — tai jau militarēs žinybos reikalas.

Lietuvių kariumenē reikalinga Lietuvos laisvei ir neprigulmybe užtikrinti. Kiekvieno lituvio šventa priedermē kuomi galint prie kariumenēs vykinimo prisidēti. Reikia lietuviją išjudinti, kad kiekvienas lietuvis pajustų meilēs jausmą savo skriaudžiamai, blaivaus rytojaus siekiančiai Tēvynei. Reikia kad pasiryžimas lietuvių Lietuvą nepriklausoma ir laisvą padaryti taip įkaitintas butų, kad kovoje su Lietuvos nevidonais užsiartavojęs, lietuvių troškimas ir valia plienu virstų. Kolionijos tedaro susirinkimus, tepasitaria Kaip dalykus apsvarstys, pamatys kad su plēšiku ir galvažudžiu-priešu nēra ir negali buti kitokios kalbos, kaip tik su ginklu. Kas kitaip kalbētų ir sakytų, kad mums reikia rankas sudējus sēdēti, kuomet priešai Tēvynę terioja ir vergijo pančius deda; kad lietuvių kariumenēs organizuoti nereikia, — žinokite, kad toks yra geriausias Lietuvos nevidono draugas ar per savo žemumą, ar per savo nesupratimą. Tokie yra ir Suvienytų Valstijų ir Lietuvos priešai ir tokiems ištikimų lietuvių draugijoj vietos neturētų rastis. Visi tikrieji lietuviai po kolionijas, po draugijas teišneša tinkamas rezoliucijas jas valdžiai ir Tarybų Pildančiajam Komitetui Wachingtone atsiunčiant.

Broliai! Tik per lietuvių kariumenę įžengs Lietuva į laisvę kaipo nepriklausoma respublika. Tik per ją męs pajusime ir kiti pajus, kad prie nepriklausomybės pribrendome, kad prisiruošę esame svarbias Lietuvos priedermes pildyti. Kas gyvas ir lietuvis už Lietuvos laisvę ir laimę stokime!

Tarybų Pildantysis Komitetas.
Washington, D. C.
Rugs. 12 d. 1918 m.

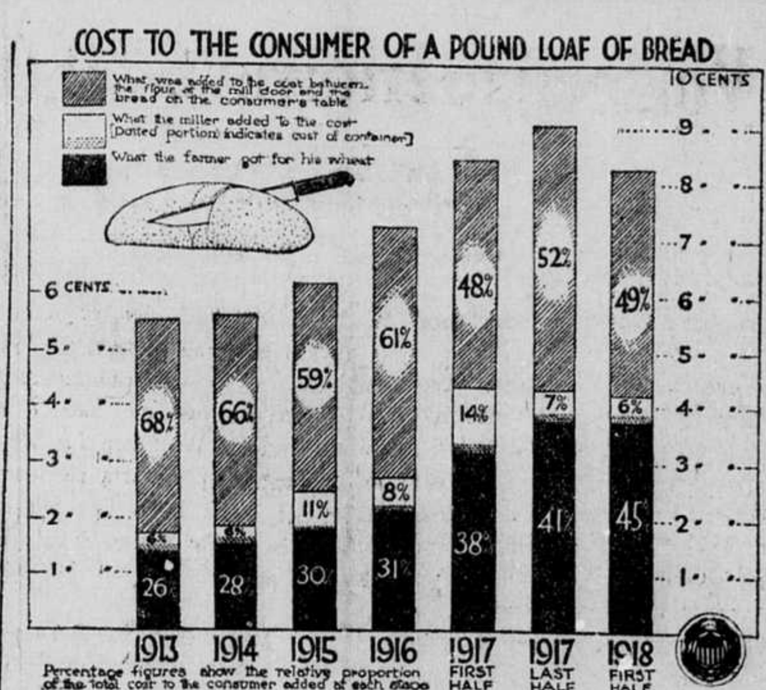

Suvienytų Valstijų valdžia--pripažintas ir patikėtinas autoritetas.

Kas palieka ant ilgai gilų įspudį ant kiekvieno ateivio Suv. Valstijose—tai tas faktas, kad vartojamas šios šalies autoritetas yra tokis, į kurį piliečiai žiuri su gilia guodone, paklusnumu ir pasitikējimu į jo teisingumą. Gal kiekvienas musų atējunas atsimena nekuriuos atsitikimus, kuomet prie progos jo draugas, apsipažinusis su Amerikos gyvenimu, jam pasakydavo: "Federalē valdžia yra tuomi užsiēmusi ir todēl tu tuom negali buti baikų."

Į kitas vyriausybes—miesto, pavieto, arba valstijos, ypatingai į teismą, gi labiausiai į taikos teisējų bei policijos teismų veiklumą, buvo žiurima su šiek-tiek nepasitikējimo į jų visišką teisingumą ir bešališkumą. Daugelis yra žmonių, įsitikinusių, kad politinē, socialē ir tikybinē įtekmē, arba tiesioginis papirkimas ir kyšiai daugelyje atsitikimų daro įtekmę ant tos vyriausybēs nusprendimų. Bet kuomet tik užeina klausimas apie federalę valdžią, arba kuomet tik Suvienytų Valstijų galybē yra tiesioginiu budu pavartota, tai tuomet beveik visuomet visos abejonēs pranyksta.

Tas pats buva su peržiurinējimu visokių funkcijų, užsiēmimų, pramonēs ir t.t. Pavyzdžiui, męs žinome, kaip į budavonių, lumų miesto prižurējimą yra žiurima, bet kaip skirtingai peržiurējimas alkoholio, tabako, mēsos ir kitų daiktų yra gerbiamas ir tvarkomas. Ypatingai skerdyklose valdžia daro peržiurējimus, kurių aštrumas, svarbumas negali but suprastas per nieką kitą, tiktai per tą, kas turējo progą prižiurēti šio departamento darbą.

Kad įgijus tikrą supratimą, kaip aštriai prižiurējimas yra daromas skerdyklose, tulas rytų laikraštininkas išrokavo, kad valdžios peržiurētojai užlaikē pereitais metais ir prašalino taip, kad jokia dalis nebuvo maistui suvartota, tiek gyvulių, kad jie pripildytų penkiasdešimts tavorinių traukinių, kiekvienas po keturiasdešimts kaupinų karų. Ir tas paliečia tiktai gyvus gyvulius, kurie atrasta džiovos užgauti; gi, apart to, yra ir daug visokių kitų ligų, kurios padaro gyvulius nesuvartotinais žmonių maistui.

Kaip mums buvo pranešta per Mr. Podesta, vieną departamentinių superintendentų skerdyklose Wilson ir Ko. laike peržiurējimo įstaigos, didelē nesveikų gyvulių dauguma, kuriuos ulaikyta, buva visiškai prašalinama. Tai yra, kad visa kruva išbrokuotų paskerstų gyvulių buva suverčiama į kubilus, kuriuose visa tai paverčiama į dirbdintą trašą, arba į riebumus, kurie vartojami ne valgio reikalams. Tiktai nekuriuose atsitikimuose, kuomet peržiurētojai randa, kad tik dalis, arba tik tulas organas yra ligos užgautas, kad kitos dalįs yra visai ligos nepaliestos, tai tik tada jie pavelija palikti sveikąją gyvulių dalį.

P-as Podesta, taipgi, kaip ir kiti urēdninkai iš Wilson ir Ko. įstaigoje, pranešē mums, kad valdžios daromas gyvulių peržiurējimas yra daromas su nepalyginama atyda ir teisingumu.

Apart to, lygiai atydžiai prižurima gyvulius laike skerdimo ir po skerdimo ir Wilson ir Ko. vyriausybē noriai valdžiai tame prigelbsti, nors tas, suprantama, ir trukdo kompanijos darbo greitumą. Męs turējome progą užgirsti nuo patjes pono Snyder, valdžios prižiurētojų vado Wilsono įstaigoje, kad vietos, nuskirtos peržiurētojams, kurie daugiausiai yra veterinarai, yra geriausiai aprupintos ir patogiausios ne tik visose Chicagos skerdyklose, bet ir visose Suvienytose Valstijose.

Męs galime suprasti, kokį darbą šie peržiurētojai yra pasiēmę, jeigu męs paimsime atydon, kad Wilsono skerdyklose Chicagoje yra išpjaunama į vieną dieną 1,500 galvijų ir 4,000 kiaulių. Tas neapsergēs kiekvieno mēsos šmotelio, kiekvieno prezervo, kiekvienos dešros, kad but kiaurai peržiurēta keletą kartų prieš išsiųsiant iš skerdyklų, taip, kad jau nebutų mažiausios abejonēs, kad jie yra visiškai sveiki ir tinkanti vartoti žmogui.

Tas teisybē, kad, pasidēkavojant labiausiai išlaidoms šio departamento, šiam valdžios peržiurējimui skerdyklose, ir mēsos kaina turi kilti.

Suprantama, kad šis kiekvienos gyvulio dalies peržiurējimas prieš skerdimą ir labiausiai po paskerdimui turi buti apmokēta tiesioginiai, arba netiesioginiai, ir todēl mēsos kaina ir kaina visų mēsos produktų yra labai žymiai pakelta. Bet sunku butų rasti tokią ypatą, kuri noriai nepridētų keleto centų prie kainos, kokią jis už sau perkamą mēsą moka, bile jis žinotų, kad jis valgo užtikrintą, visiškai sveiką mēsą, vieton, pasilikus tą keletą ceentų kišeniuje, valgyti mēsą nesveikų gyvulių, arba mēsą gyvulių, pagautų kokios nors ligos, kuri gali but pernešta ant žmogaus.

Męs abejojame, ar žmonēs turētų tiek daug pasitikējimo tvarkymu šito peržiurējimo skerdyklose, jeigu tą darytų kokis nors kitas—ne valdžios autoritetas.

Dēl šito paties išrokavimo ir taipgi iš tiesioginio biznio atžvilgio Suvienytų Valstijų valdžios peržiurējimas yra pageidaujamas iš pusēs visų skerdyklų vyrų, kurie tvarko savo biznį atsakančiai. Mums buvo pasakyta, kad federalis darbo peržiurējimas skerdyklose yra vienas iš didžiausios vertēs dēl visos pramonēs. Jeigu peržiurējimas butų tvarkomas per veterinarus ir įstaigos užžiurētojus, arba per tam nuskirtą žemesnį ofisą, pavyzdin, per vietinę, arba valstijos valdžią, tai niekur žmonēs neturētų tokio pasitikējimo tokiam peržiurējimui ir tuomet ir prie geriausios iš užvaizdų pusēs priežiuros skerdyklose, ten vis butų nepasitikējimo ir kaltinimų. Peržiurējimas, tvarkomas per valdžios autoritetą, duoda kiekvieną produkto šmotą skerdyklose su antspauda, kuri užtikrina, kad toks produktas yra nesugedęs ir geros kokybēs.—Apgarsinimas.

Kaip Vokietija Išleido $20,000,000 Amerikoj.

(Tąsa iš pereito numerio)

* * *

Kaip Vokietija norėjo sukelti karę tarp Amerikos ir Meksikos.

Kuomet nepasisekė Vokietijai sukelti Amerikoj dedelių streikų: kuomet ir kongresas nesidavė papirkti ir šokti sulyg vokiškos politikos dudelės, Vokietija sumanė sulaikyti siuntimą amunicijos iš Amerikos pekliškų budu. Ji sumanė — nei mažiau nei daugiau — įvelti Ameriką karėn su jos kaimynka, Meksika. Vokietija apskaitliavo taip: jeigu Amerika turės savo locną karę po šonu, tai ji pati reikalaus ginklų ir amunicijos ir susilaikys nuo jų siuntimo Europon. Tuomet Vokietija, turėjusi prisikrovus kalnus amunicijos per 40 metų, lengvai apsidirbs su savo priešais ir pastos ponu visos Europos, o po to ir viso pasaulio.

Apie tai, kaip Vokietija mėgino užsiundyti ant Amerikos Meksiką, yra akyvų dokumentų. Laike von Rinteleno bylos (gegužio mėnesyj 1917 m.) vienas liudininkas, su kuriuom von Rintelen tarėsi kaslink savo pacifistiškos propagandos, liudijo, kad von Rintelen jam pasakojo sekančiai:

"Kad jis [von Rintelen] atvyko Amerikon su tikslu, idant įvelti Ameriką karėn su Meksika ir su Japonija, jeigu butų reikalinga; kad jis darė viską, ką tik jis galėjo ir darys viską, ką tik jis galės, idant įvėlus šią šalį karėn su Meksika; kad jis tikėjo, jog jeigu Suvienytos Valstijos turėtų karę su Meksika, tai tas sulaikytų amunicijos siuntimą Europon; kad po to butų tik laiko klausimas kuomet męs butume įvelti ir į karę su Japonija.

"Rintelen taipgi pasakojo, kad [Meksikos] generolas Huerta žadėjęs grįžti Meksikon ir pradėti tenai revoliuciją, kuri įtrauktų Suvienytas Valstijas ir tokiu budu neleistų joms siųsti amunicijos į Europą. Suvienytų Valstijų intervencija [įsikišimas Meksikon], sakė jis, yra viena iš jo triumfinių kaizerių."

Tuo tarpu pačioj Meksikoj kiti Vokietijos agentai per ilgus laikus varė milžinišką anti-Amerikonišką propagandą. Jie visų pirmiausia mėgino sunaikinti tarp meksikonų prestžą Amerikos ir įkalbėjo jiems, kad Amerika esanti bejiegė, negalinti prisirengti prie karės ir kad Japonija yra Ameriko priešas. Kad sukelti tarp meksikonų didžiausią neapykantą prieš Ameriką, tie vokiečių agentai platino tarp jų propagandą, kad Amerikos tikslu yra kontroliuoti ir užkariauti Meksiką.

Taip prirengus dirvą savo niekšiškiems tikslams, Vokietijos valdžia pagalios priėjo prie nuomonės, kad jau laikas bus savo pekliškus plianus pradėti vykdinti. Sulyg to ji pasiuntė von Eckhardt'ui, savo ambasadoriui Meksike, instrukcijas, kaip ir ką jis turi daryti. Šitas instrukcijos tapo pagautos ir išvieško aikštėn visą Vokietijos judošiškumą. Vokietijos užrubežio reikalų ministeris Zimmerman, sausio 19 d. 1917 metų pasiuntė von Eckhardt'ui Meksikon sekantį telegramą:

"Nuo vasario 1 dienos męs manome pradėti neapžebotą submarinų veikimą. Nežiurint to, musų noru yra laikyti Suvienytas Amerikos Valstijas neutrališkomis. Jeigu šisai mėginimas nebus pasekmingas, tai męs pasiulome susitarimą su Meksika ant sekančių pamatų: kad mudvi sykiu vesim karę ir sykiu darysim taiką. Męs duosime [Meksikai] abelną piniginę paramą ir bus suprantama, kad Meksika turės užkariauti New Meksikos, Texaso ir Arizonos valstijas. Detaliai paliekami jams užbaigimui. Jums paliepiama pranešti Meksikos prezidentui apie tai, kas viršui pasakyta, didžiausiam sekrete taip greit, kaip tik bus tikrai žinoma, kad įvyks karė [Vokietijos] su Suvienytomis Valstijomis, ir paliepiama patarti Meksikos prezidentui, kad jis, pats ant savo rankos, susinėštų su Japonija, patardamas, idant ji išsyk sutiktų su šituo plianu; tuo pačiu laiku kad jis pasiulytų tarpynikystę tarp Vokietijos ir Japonijos.

Meldžiamasai atkreipk Meksikos prezidento atydą į tai, kad pavartojimas neabžaboto submarinų veikimo dabar žada priversti Angliją ieškoti taikos į keletą mėnesių.

Zimmermann.

Laivų Naikinimas.

Jeigu streikai neįstengtų uždaryti Amerikos amunicijos dirbtuvių, jeigu nebutų užtektinai pinigų iš pirkimui jų produktų, jeigu Amerikos valdžia atsisakytų uždėti drausmę ant amunicijos siuntinėjimo Europon, tai Vokietijos agentai turėjo dar vieną priemonę, — butent: sunaikinti kariškų medžiagą kuomet jau ji yra ant laivų, savo kelionėje į Europą. Vienas toks bandymas buvo įvykdintas po priežiūra kapitono von Papen ir Wolf von Igel [Abudu buvo urėdninkais prie vokiškos ambasados Washingtone]. Jų buvo suplianuota įdėti paslapčiomis į laivą tokias bombas, kurios pačios sprogtų ir uzsidegtų po kelių dienų, kuomet laivas jau gerokai yra atsitolinęs nuo savo uosto. Tokiu budu laive esanti medžiaga užsidegtų ir laivas turėtų nuskęsti jurėse. Plianus tokioms bomboms dirbti prirengė Dr. Walter T. Scheele, vokiškas chemikas iš Hoboken, N. J. Tas bombas vokiečiai dirbo ant laivo Friedrich der Grosse, kuris priklausė North German Lloydui (Bremen linijai) ir kuris pačioj pradžioj karės buvo internuotas New Yorko uoste. Padirbus ant šio laivo bombų "žieves," jas nešdavo į Dr. Scheele labaratoriją ir ten jas pripildydavo sprogstančia medžiaga.

Šitie bombininkai turėjo pagauti Amerikos sekretnų agentų ir atduoti etisman. Laike jų teismo liudininku buvo ir vienas detektyvas iš New Yorko, kuriam sykiu su kitais detektyvais buvo pavesta šituos dalykus ištyrti ir bombininkus pagauti. New Yorkinis detektyvas nusidavė, kad jis esąs Vokietijos šnipas, pasamdytas Wolf von Igel'io. Jam pasisekė padaryti appointmentą [sutartą pasimatymą] su kapitonu von Kleist, kuris buvo Dr. Scheele's labaratorijos perdėtiniu. Laike teismo šisai detektyvas liudyjo apie savo pasikalbėjimą su von Kleistu sekančiu budu:

"Męs atsisėdova ir kalbėjovasi apie tris valandas laiko.... Aš klausinėjau apie įvairius dalykus, kuriuos jis nuveikė ir pasakiau jam, kad jeigu jis nori pasikalbėti su Mr. von Igel, mano bosu, tai jis turi man pasakyti viską. Tad jis ir pasakė man, kad von Papen davė D-rui Scheele, von Kleisto partneriui šioj labaratorijoj, čekį an $10,000, idant pradėti bombų dirbtuvę.... Jis pasakė man, kad jis, Mr. von Kleist, ir Dr. Scheele ir dar vienas vyras vardu Beker dirbo bombas ant laivo Friedrich der Grosse ir kad [vokiškų internuotų laivų] kapitonai Wolpert, Bode ir Steinberg turėjo prižiūrėti, kad šitos bombos butų padėtos į laivus; jie įdėjo šitas bombas į baksus ir pasiuntė baksus ant tų laivų kaipo neva paprastą tavorą; baksus priidavo, bombos sprogdavo po to, kaip laivas jau budavo išplaukęs į jures kokias keturias ar penkias dienas, ir padarydavo ant laivo gaisrą, o vežamos laivo prekes nueidavo su liepsnomis.... Jis taipgi pasakojo man, kad jie padarė pusėtiną tokių bombų skaitlių; kad trisdešimts tokių bombų buvo atiduota vyrui vardu O'Leary ir kad jis nusivežė į New Orleans'ą, kur šisai O'Leary pasirupino, kad tos bombos patektų ant laivų, išplaukiančių iš New Orleans."

Kiek vėliaus buvo susekta, kad tokių bombų tapo padaryta tarp trijų ir keturių šimtų ir kad gaisrai tokiu budu buvo padaryti ant 33-jų laivų, išplaukusių vien tik iš New Yorko uosto.

Keturios bombos buvo atrastos Marseilles (Franzuzijoj) ant laivo, kuris išplaukė iš Brooklyno gegužio mėnesyj 1915 metų. Tos bombos, matomai, nevisai gerai buvo padarytos ir nesprogo.

Amerikos detektyvų surinktos šiame bombų reikalo tinios privedė prie to, kad patraukta teisman, už padėjimą bombos ar bombų ant laivo Kirk Oswald, sekanti vyrai: Rintelen, Wolpert, Bode, Schmidt, Becker, Garbade, Praedel, Paradies, von Kleist, Schimmel, Scheele, Steinberg ir kiti. Trįs paskutiniai šiam suraše pažymėti pabėgo: Wolf von Igel tam tikslui davė Dr-ui Scheele tukstantį doliarių. Rr-ui Scheele pasisekė slapstytis nuo valdžios iki balandžio 1918 metų, kuomet jis tapo atrastas besislapstant Kuboje po priegloba vokiškų šnipų. Visi kiti, išskyrus Sshmidtą, tapo atrasti kaltais ir vasario 5 d. šių metų nuteisti kalėjiman po 18 mėnesių kiekvienas ir užsimokėjimui bausmės po $2,000.00 [Pažiurėjus į jų bausmę, reik atminti, kad tuo laiku Amerika dar nebuvo apskelbusi karės ir todel teisė juos ne sulyg kariškų įstatimų, bet sulyg taikos laikų kriminalių įstatymų]. Laike minėto teismo tapo priparodyta, kad von Rintelen pasisamdė Schimmel'į, vokišką advokatą, kuris turėjo prižiūrėti, kad bomobos butų padėtos ant laivų.

Schmidt, von Kleist, Becker, Garbade, Praedel ir Pradies jau pirmiaus buvo teisiami už suokalbį dėti bombas su tikslu paslėpti jas ant jurinių laivų, idant tokiu budu padegti laivus jurėse. Balandžio 5 d. 1917 m. visi tapo pripažinti kaltais. Von Kleist ir Schmidt tapo nuteisti dviems metams kalėjimo ir po $5,000.00 piniginės bausmės; kiti šeši gavo po šešis mėnesius kalėjimo ir po $500.00 piniginės bausmės. Wolpert ir Bode gavo privilegiją buti teisiamiais atskiroj byloj, kuri iki šiolei dar nėra prasidėjusi.

(Toliaus bus).

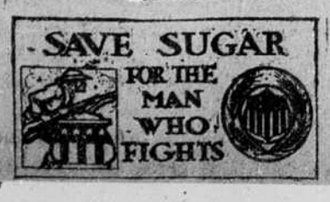

Dokumentai, kad Leninas ir Trockis—kaizerio agentai

Pastebėtinų dokumentų paskelbė Suvienytų Valstijų valdžia apie sąryšius tarp bolševikų ir kaizerio valdžios.

Jeigu iki šiolei kas nors dar abejojo apie Leninio, Trockio ir kitų "draugų" parsidavimą kaizerio valdžiai, tai dabar, akyvaizdoje šitų oficialiai skelbiamų dokumentų, visos abejonės dingsta ir bolševikai pasirodo pilnoj savo šviesoj, kaipo Judošiai-pardavikai, kurie po darbininkų priedanga ir vardu darbininkų pardavė Rusiją kaizerio valdžiai, pardavė ir tuos pačius darbininkus Vokietijos kapitalistams pačiu begėdiškiausiu budu.

Amerikonas surankiojo dokumentus.

Šitų dokumentų oficialis skelbimas, užims daug laikraščio spaltų, ir jis yra viena iš didžiausių šios karės sensacijų.

Minėtus dokumentus surankiojo Rusijoj Edgar G. Sisson, narys Amerikos Viešos Informacijos Komiteto, nesenai sugrįžusis iš Rusijos. Mr. Sisson yra vienas buvusių redaktorių Chicago Daily Tribune, vėliau per 7 metus buvusis nariu Collier's Weekly redakcijos. Kuomet Amerika įstojo karėn, jis tapo pasiųstas Rusijon, idant susipažinti tenai su Rusijos dalykų stoviu. Rusijoj, netikėtai į jo rankas pakliuvo keletas cirkuliorių, kurie nesukeltų jokių abejonių pas paprastą žmogų. Sissonui, vienok, kaipo redaktoriui ir laikraštiniam žmogui, jie puolė akin ir sukėlė tulus abejojimus. Jis pasiryžo patyrinėti tą reikalą gilinus.

Pradėjęs nuo minėtų cirkuliorių, siulas po siulo, laiškas po laiško, dokumentas po dokumento, jis iškniso tokių dalykų, kurie net jį patį nustebino: jis pasiekė paties kamuolio bolševikų išdavystės.

Nekuriuos dokumentus jis gavo jų originaluose — taip, kaip jie buvo parašyti; kitų dokumentų jis turi fotografijas.

Šitų dokumentų yra kelios dešimtis ir juose parodyti dalykai yra taip stebėtini, kad jiems nei nesinorėtų tikėti, jeigu jie nebutų patvirtinti dokumentų originalais ir fotografijomis, kurios visas abejonės prašalina.

Sunaikino Rusiją už Kaizerio Auksą.

Šitie dokumentai parodo du svarbiausiu dalyku: viena, kad Vokietijos valdžia, per savo Imperišką Banką mokėjo auksą Leninui, Trockui ir jų "draugams" už tai, kad jie atitrauktų Rusiją nuo talkininkų ir parduotų ją Vokietijai; antra — šitie dokumentai taipgi neabejotinai parodo, kad Vokietija suplianavo šitą karę ir prie jos prisirengė daug pirmiaus negu Serajevė tapo užmuštas Austrijos sosto įpėdinis, kas Vokietijai davė patogią priekabę pradėti jau iškalno sugalvotą ir prirengtą karę, per kurią Vokietija tikėjosi užkariaut ne tik visą Europą, bet visą pasaulį.

Apart šitų dviejų dalykų, minėti dokumentai parodo, kad į keturius mėnesius po prasidėjimo karės 1914 metais, Vokietija jau pradėjo vykdinti savo plianus kaslink Amerikos, paliepdama "sumobilinoti naikinimo agentus ir tėmyjus (šnipus)" Amerikoj; kad tuo pačiu laiku Vokietija paliepė surengti Amerikoj ekspliozijas, streikus ir kitokias riaušis ir tam tikslui paliepė savo agentams panaudoti "anarchistus ir pabėgusius kriminalistus."

Jeigu atsiminsim, kad tai buvo dar 1914 metuose, kuomet Amerika buvo neutrališka šalis, kurioj niekas nei nesapnavo tuomet apie karę, tai lengva bus iš to suprasti ir pažinti vokišką "kulturą."

Visa tai bus parodyta visoj eilėj dokumentų, kurios oficiališku budu paskelbia Suvienytų Valstijų Viešosios Informacijos Biuras ir kurios žemiaus paduodame.

Bolševikų revoliucija — vokiečių darbas.

Šitie dokumentai neabejotinai parodo, kad Leninas, Trockis ir visa jų gauja yra netik apmokami Vokietijos agentai. Jie parodo, kad bolševikiška revoliucija, įvykusi pernai spalio mėnesyj prieš Kerenskio valdžią ir nuvertusi Rusiją tokion orgijų, žudynių ir anarchijos betvarkėn, kokios pasaulis dar nėra matęs, buvo tiesioginiu budu suplianuota ir įvykdinta paties Vokiškojo generališko štabo, kurio prisakymus saužiniai ir noriai pildė Leninas, Trockis ir jų gauja.

Šitie dokumentai parodo, kaip apmokami Vokietijos agentai-bolševikai, veikiantieji darbininkų, kareivių ir kaimiečių vardu, pardavė Rusiją laike "taikos" konferencijos Lietuvių Brastoj; kaip Vokietijos generalio štabo aficierai buvo slaptai bolševikų priimami kaipo kariški patarėjai; kaip jie su bolševikų žinia, buvo šnipais šnipinėjimui talkininkų ambasadų, kuomet Rusija dar skaitėsi talkininke, arba buvo "neutrališka." Šitie dokumentai parodo, kaip Vokietijos paskirti prie bolševikų valdžios agentai vedė bolševikų užrubežinę, naminę ir ekonomonę politiką pilnai Vokietijos naudai, o su Rusijos skriauda, gėda ir pažeminimu.

Tarp šitų dokumentų randasi originališki dokumetai, originalų fotografijos, taipraituotos kopijos cirkuliarų. — nekurie pažymėti "labai sekretną (paslapta)." kiti su ranka rašytais patėmijimais ant dokumentų. Nekuriuose vokiškuose dokumentuose Leninas ir Trockis vadinama "Draugas Leninas" ir "Draugas Trockis."

Oficialis pranešimas

Pirm negu prieisime prie pačių dokumentų, paduodame keletą ištraukų iš paaiškinimo, kokį prie tų dokumentų pridėjo Suvienytų Valstijų valdiškas Viešosios Informacijos Biuras.

Pirmasai dokumentas — skaitome tame paaiškinime — yra fotografija raporto, kurį bolševikų lyderiams padarė du jų pagelbininkai. Šie pagelbininkai raportuoja savo "bosams," kad, sulyg jų paliepimo, tapo prašalintas iš Rusijos justicijos ministerijos archyvų Vokietijos Imperiško banko orderis, "suteikiantis pinigus draugams Leninui, Trockiui ir kitiems" varymui Rusijoj propagandos už taiką ir toliaus raportuojama, kad "visos knygos" vieno banko Stockholme tapo "sufixytos" taip, kad jos neparodytų išmokėjimo tų vokiškų pinigų Leninui, Trockiui ir kitiems.

Kad šitą raportą skaitė ir pats Leninas, apie tai liudija jo locna ranką padarytas ant dokumento patėmijimas, su jo vardo ir pravardės raidėmis, kur jis liepia, kad šisai raportas butų padėtas į "sekretną departamentą" bolševikiškų dokumentų.

Dokumentas Numeris 2-as yra originalis. Tai yra Vokietijos generalio štabo atstovo laiškas, pasiųstas Bolševikų lyderiams su persergėjimu, kad jis tik-ką areštavo agentą, pas kurį rado originališką kopiją Vokietijos Imperiško Banko orderio, minėto dokumente No. 1-as ir su pabarimu kad matomai "nebuvo tinkamai laiku padaryta tinkami žingenia" viršininėtų dokumentų (orderių) panaikinimui."

Parodo Vokiškus Karės Plianus

Dokumentas No. 3-čias yra originalis protokolas su parašais keleto Bolševikiškų lyderių ir pažymėtas 2 d. lapkričio 1917 m.

Jame sakoma, kad — "sulyg instrukcijų Vokietijos Generalio Štabo atstovų Petrograde" ir "sutinkant su tuo Liaudies Komisarų Taryba," kurios vadais buvo Leninas ir Trockis, iš Petrograde slaptos policijos archyvų tapo išimti dar du Vokietiją išduodanti dokumentai ir jie tapo perduoti vokiško štabo slaptos policijos departamentui Petrograde.

Šio protokolo apačioj vokiškas adjutantas pasirašo [savo iškalnotu sutartu pseudonimu], kad jis tuos dokumentus nuo Bolševikų priemė. Gi patįs tie dokumentai yra su parašais-pseudonimais paties vokiškos slaptos policijos vyriausio perdėtinio.

Šie du dokumentai, matomai, buvo išgauti kokio nors Rusijos slapto agento Vokietijoj ir tapo persiųsti Rusijon dar prieš Bolševikų perversmę. Vokietijos generalis štabas norėjo juos gauti atgal, kad juos sunaikinus. Sulyg Vokietijos generalio štabo paliepimo ir sutinkant su tuo Leninui ir Trockiui, šie dokumentai yra grąžinami vokiečiams. Kodel? Kam? Todel, kad šie dokumentai yra neužginčinamas prirodymas, jog birželio 9 d. 1914 metuose, dar keliomis savaitėmis prieš užmušimą Austrijos sosto įpėdinio, Vokietijos valdžia jau rengėsi prie karės.

Vienas dokumentas yra cirkulioras, pažymėtas birželio 9, 1914 m. Šiuo cirkulioru Vokietijos generalis štabas prisako visoms "industrijinėms Vokietijos įstaigoms" atplėšti užpečėtytus kopertus, kurie sulyg valdžios prisakymo buvo laikomi tokiose vietose ir kuriuose buvo plianai, kaip reik daryti mobilizacija.

Bolševikų lyderiai šituos dokumentus, parodančius Vokietijos kaltę, sugrąžino vokiečiams sulyg tam tikros sutarties, tarp jų padarytos. Mr. Sisson įgijo ir tos sutarties fotografiją.

(Toliaus bus)

Musų Karininkai.

Leitenantas Dr. S. Biežis praneša, kad jis laimingai atvyko Francuzijon.

* *

Juozas Bartusevičius, čikagietis, brolis p-ios Bačiunienės, praneša, kad jis taipgi laimingai pasiekė Francuzijos.

* *

Apolinaras Mikšis, gyvenantis prie 3934 Rockwell st., Chicago, Ill., gavo oficialį telegramą iš Washingtono Karės Departamento, kad jo brolis **Kazys Mikšis** yra dingęs laike mušių nuo rugpjučio 2 dienos,—gal but, kad jis pakliuvo vokiečių nelaisvėn. Kazys Mikšis pastojo kariumenėn laike pirmo drafto pereitais metais ir tarnavo pėstininkų 47-me pulke.

* *

Vincas Raziulis, prašydamas sulaikyti jam tuo tarpu "Lietuvos" siuntinėjimą, praneša, kad jis jau iškeliavo "anapus balos."

* *

Adomas Makaras tapo paskirtas į Georgia School of Technology, Atlanta, Ga., pasimokinti techniškų kariškų darbų. Rašo, kad buras ir valgis geri, darbo daug. P-as Makaras pirmiaus dirbo Karės Departamente, Washintone.

* *

Antanui Olševskiui atėjo telegramas su pranešimu, kad kareivis **Petras Skerko** tapo sunkiai sužeistas 1d. rugpjučio. P-as Olševskis negali atsiminti vyro tokia pravarde. Šiuomi todėl pranešama Petro Skerkos giminėms ar pažįstamiems apie nelaimę, kuri patiko musų tėvynainį. Telegramas randasi "Lietuvos" redakcijoj.

* *

Kareivio Laiškas.

Antanas Glebaitis, čikagietis ir buvusis "Birutietis," yra sužeistas ir rašo "Lietuvos" redaktoriui, B. K. Balučiui, sekančiai:

"Manau nusistebėsit, gavę nuo manęs laišką iš Anglijos. Well, aš ir pats stebiuosi čia budamas, vietoj buti Francuzijoj. Priežastis yra ta, kad aš tapau sužeistas mušyje rugpjučio 9 d. ir tapau atsiųstas čia į libonguti. Aš manau, kad jųs jau žinote apie tai, kad Chicagos vaikinai buvo mušyje ir todėl aš apie tai nei nerašysiu. Męs dalyvavome mušyje ir davėme "Fricui" gerai kailin. Daugelį jų męs paėmėm nelaisvėn, užgriebėm "bunčių" jų kulkasvaidžių ir kanuolių.

"Laike atako aš tapau peršautas per petį iš kulkasvaidžio. Žaizda nėra labai sunki ir į keletą savaičių aš manau vėl busiu Francuzijoj.

"P-as Jakutis [taipgi Chicagos "Birutietis" ir solistas tenoras] taipgi dalyvavo atake ir išėjo iš jo sveikutėlis, kol aš ten buvau, bet dabar jis man nerašė, tai nežinau, kaip jam ten sekasi.

"Duokit labų dienų nuo manęs visiems mano draugams ir pažįstamiems, ir nepamirškit taipogi mano pažįstamų panelių.

"Parašysiu plačiau, kuomet mano ranka bus geresnėj formoj. Tuo tarpu pusėtinai blogai ją valdau, kaip ir iš rašto patėmysit. Ar žinote, kad aš likausi pakeltas į korporalus?

Jusų, kaip visados

Antanas Glebaitis."

* *

Svarbu Lietuviams-Kareiviams Camp Gordon, Ga.

Šioje "kampėje" randasi didelis ir gražus knygynas vardu "Camp Library." Šio knygyno knygomis gali naudotis kiekvienas kareivis, esantis šioj "kampėj." Apart esančių anglų kalboj knygų, čia yra ir lietuvių kalboj keletas knygelių, kuriomis gali naudotis kiekvienas kareivis-lietuvis veltui.

Peržiurėjęs visas esančias knygutes lietuvių kalboj, labai nusistebėjau, neradęs nei vienos knygos, kuri butų buvusi keno nors skaityta. (Čia prie kiekvienos knygelės yra tam tikra kortelė, ant kurios, imdamas knygą, užrašai savo vardą, pravardę, "kompanijos" vardą ir regimento numerį.)

Dėl ko čia esantieji lietuviai-kareiviai nesinaudoja čia esančiomis lietuvių kalboje knygomis,—sunku pasakyti.

Peržiurėjus kitų tautų knygas, kaip tai: rusų, lenkų, grekų ir italų, pasirodo, kad kitataučiai labai myli skaityti knygas ir nekurios knygos yra buvę net penkiose-šešiose rankose, kuomet musų, lietuvių knygos, stovi visai nejudinamos. Lietuvių knygynėlis nėra visai mažas ir savo didumu, beviek yra didesnis už italų, rusų ir grekų knygynėlius.

Jeigu lietuviai-kareiviai skaitytų šias knygas, nors jų čia ir nedaug yra, be abejonės, knygyno valdyba pasirupintų daugiau jų gauti. Dabar męs negalime daugiau jų reikalauti, kadangi ir tų pačių visai nepajudiname. Mums lietuviams ypatingai reikėtų naudotis savoj kalboj čia esančiomis knygomis, kuomet kitos tautos labai naudojasi ir skaito savo knygas. Dabar taip atrodo, kad nėra nei vieno lietuvio visoj "kampėj," kuris skaitytų lietuviškas knygas.

Knygynas randasi prie Hardee ave., ir W. 6th St. Apie šeši blokai į šiaurius nuo Liberty Theatre. Atdaras šiokiomis ir šventomis dienomis bei nedėldieniais, taipgi vakarais. Jeigu patįs negalėtumėt surasti lietuvių skyriaus šiame knygyne, tai paprašykite knygyno viršininkų, kurie visuomet sėdi arti durių tam tikroj vietoj, o jie visuomet jums maloniai patarnaus.

V. Rušinskas.

* *

GARBINGAI KRITO UŽ LAISVĘ.

Oficialiuose valdžios pranešimuose, išleistuose Amerikos Karės Departamento Washingtone randame sekančias lietuviškas pravardes paskelbtas:

Patėmijimas. Imame tik tas pravardes, kurios yra neabejotinai lietuviškos, arba kurios mums išrodo lietuviškos. Todėl yra svarbu, kad lietuviai pastojanti į kariumenę, pasiduotų savo tikrai skambančiomis lietuviškomis pravardėmis, Tie, kurie pasiduoda kariumenėj, arba laike registracijos savo pravardes su "ski," arba su "wicz," ant galo, yra panašys į lenkus ir jų męs negalime nuo lenkų atskirti; todėl taukiausiai tokių ir nepaduodame. Lietuviai privalo savo pravardes laike užsiregistravimo, arba jau ir kariumenėj paduoti vieton "ski" — "skas," vieton "wicz" — "vičius," pavyzdžiui: vieton "Rutkowski" privalo paduoti "Rutkauskas," vieton "Jacewicz" — "Jacevičius." Tuomet bus lengva juos pažinti.

Pravardės ant kito puslapio

Surašuose rugsėjo 15 d.

Mačulis Pranas, 821 W. 33rd Pl., Chicago, Ill.—dingęs laike mušio (gal nelaisvėn pakliuvęs).

Mienkevicz Pranas Povylas (gal lenkas), iš Bay City, Mich.—sunkiai sužeistas.

Kamar Peter (Kamaras?) 2338 S. Leavitt st., Chicago, Ill. — sunkiai sužeistas.

Paposki Joseph (gal lenkas) iš Hamtramck, Mich. — dingęs laike mušio.

Lucas William H., iš Steele, Wis.,—dingęs laike mušio.

Klima Jerry W. (?), iš New York City—sunkiai sužeistas.

Wizlans S. (?), iš Duryea, Pa.—sunkiai sužeistas.

Surašuose rugsėjo 16 d.

Ant. Vargas, iš Sacramento, Cal.—sužeistas sunkiai.

Pranas P. Juodviršis (paduota Yuodvirsses), iš Brooklyn, N.Y.—dingęs laike mušio.

Stiney C. Martinavage (tur but: Stasys C. Martinavičius) iš Shenandoah, Pa.—dingęs laike mušio.

Antanas Waicekausky (tur but: Vaicekauskas) iš Brooklyn N.Y.—miręs nuo žaizdų.

Surašuose rugsėjo 11 d.

Ambrose (Ambrozevičius?) Thomas Francis, iš East Orange, N. J.—sunkiai sužeistas.

Mališko Ignas, iš Milwaukee Wis.—pirmiaus paskelbtas sunkiai sužeistas, dabar paskelbtas užmuštu mušyj.

Bauras Andrius, iš Simpson Pa.—pirmiaus paskelbtas sunkia sužeistu, dabar paskelbtas užmuštu mušyj.

Cervaicius (?) Juozupas, iš Enfield, Conn.—dingęs laike mušio.

Lionas M., iš Detroit, Mich. marinierius— užgazuotas.

Belaisviai:

Iš Washingtono paskelbiama oficiališkai, kad

Petras Gumbis, 8700 Manistee ave., Chicago, Ill.—yra pakliuvęs vokiečių nelaisvėn ir randasi belaisvių lageryj Cassel, Vokietijoj.

Lietuvių Švedų Sąjungos Petrapilio Skyrius.

Pirmojo organizicinio posėdžio Lietuvių Švedų Sąjungos Petrapilio Skyriaus protokolas gruodžio m. 31 d. 1917 m. (sausio m. 13 d. 1918 m.) Petrapilyj prisiekusio advakato A. Spurgos bute.

Dalyvauja: Stokholmo miesto galva K. Lindhagenas, profesorius A. Valdemaras, profesorius E. Volteris, Lietuvių Vyriausios Tarybos Rusijoj Prezidiumo nariai juristai L. Noreika ir St. Šilingas, prisiekusis advokatas A. Spurga ir jo žmona S. Spurgienė, inžinerius J. Šliogeris, valstybės taupomųjų kasų inspektorius G. Feterauskas, Lietuvių Armijos aficierai — juristas J. Vlisonas ir matematikas M. Pečiulionis.

Posėdį atidaro Lietuvių Švedų Sąjungos pirmininkas K. Lindhagenas.

K. Lindhagenas pažymi, kad Lietuvių Švedų Sąjungos tikslas yra tarpusavis susižinojimas ir susiartinimas Skandinavijos tautų ir lietuviškai-finiškų pabaltijos tautų; kad plačiai varyti realį darbą kulturos ir ekonomijos srityse, Sąjunga tegalės po karė politikos apystovoms paaiškėjus; tuo tarpu gi Sąjungos organizacijos turi paruošti tinkamą dirvą. Tam tikslui reikia uoliai populerinti ideją susiartinimo Skandinavijos tautų (švedai, norvegai ir danai) ir iki šiol buvusių Rusijos valdžioje Pabaltijos tautų (lietuviai, latviai, igauniai ir suomiai), kad Sąjunga, kol kas pasivadinusi — Lietuvių Švedų Sąjunga — galėtų virsti visų šitų Tautų Sąjunga. K. Lindhagenas praneša apie tam tikrą nesenai buvusį Christianijoj susirinkimą, kuriame dalyvavo švedų, norvegų ir danų atstovai ir kur buvo tiesiami pagrindai toms trims tautoms minkštai susiartinti. Šitame susirinkime jisai buvo pažymėjęs, kad gal labai netolimoj ateityj prie trijulės Skandinavijos Tautų šeimynos prisijungsianti ir kita dalis Pabaltijos tautų, butent: suomiai, igauniai, latviai ir lietuviai, kad visų šitų tautų susiartinimo idejai daug darbuojasi lietuviai, nudien energingai kovoją del savo nepriklausomybės. K. Lindhageno žodžiais anasai susirinkimas, nežiurint pakeltosios idejos naujumos ir mažo žinojimo lietuvių, igaunių, latvių tautų gyvenimo, sutiko pačią ideją labai širdingai ir pritarė jai.

St. Šilingas pritaria K. Lindhageno nuomonei del Sąjungos darbų krypsnio artimiausioj ateityj; pažymi svarbią rolę, kurią gali atvaidinti Sąjunga dabartinėj kovoj del išsivadavimo ikišiol pavergtujų Pabaltijos tautų: — a) suartina jas tarp savęs ir tokiu budu stiprina jų bendrąją kovą del savųjų nepriklausomybių, b) suartina jąs su laisvomis švedų, norvegų ir danų tautomis, kurių žodis ir užtarimas gali vaistybių santykiose reikalinguoju momentu daug nusverti —; primena, kad jau pirmam kuriamamjam Sąjungos susirinkime Stockholme buvo nutarta švedams imt populerinti susiartinimo ideją tarp norvegų ir danų, o lietuviams tarp igaunių, suomių, letgalių ir latviu; reiškia džiaugsma, kad švedų — K. Lindhageno asmenyje — pirmoji užmazga jau padaryta; paaiškina, kad lietuviai šiapus Rusijoj negalėjo tuo tarpu išplėsti darbo del žiaurių gyvenimo sąlygų, kad ikišiol tepavyko pasikalbėti su igaunių visuomenės darbininku p. Tenisonu, prieš jam į Stokholmą važiuojant, ir išdėstyti jam aiškiau susiartinimo ideją. St. Šilingas siulo tuoj sudaryti Lietuvių Švedų Sąjungos Petrapilio Skyrių, kuris ir pradėtų uždėtą ant lietuvių darbą — kviestis talkon igaunius, latvius, letgalius ir suomius.

Vienu balsu nutarta įkurti Lietuvių Švedų Sąjungos Petrapilio Skyrių.

K. Lindhagenas kelia klausimą: kokie turi buti santykiai tarp Stokholmo ir Petrapilio organizacijų Lietuvių Švedų Sąjungos.

A. Valdemaro pasiulymu nutariama, kad vyriausiu Sąjungos organu tebepasilieka Lietuvių Švedų Prezidiumas Stokholme gi Petrapilio organizacija bus tik Sąjungos skyriumi.

A. Spurgos ir St. Šilingo pasiulymais nutariama tuoj sudaryti Petrapilio Skyriaus Prezidiumas iš keturių žmonių, butent — pirmininko, vice-pirmininko, sekretoriaus ir išdininko.

Vienu balsu atviru balsavimu renkami: — pirmininku A. Valdemaras, vice-pirmininku St. Šilingas; sekretoriumi G. Feterauskis ir iždininku J. Šliogeris.

K. Lindhageno pasiulymu išrinktasai Prezidiumas pasilieka laikinuoju iki aplink Petrapilio Skyriaus susitelks didesnis burys žmonių.

Pasitarti del pirmujų darbų ir pradėti jiems skiriamas Prezidiumo posėdys sausio m. 1 (14) d. 1918 m.

(Eina parašai pirmininko ir dalyvavusių susirinkime).

K. Lindhageno pasveikinimas.

Ta pat diena buvo paruošti pusryčiai pasveikinti gerbiamajam svečiui K. Lindhagenui, kuris daug gero padarė mums lietuviams budamas nuo spalių m. 1915 m. pirmininkų Švedų-Lietuvių Komiteto nukent. del karės o nuo 1917 m. pirmininku Lietuvių-Švedų Sąjungos.

Kviečiami buvo visi dalyvavusieji kuriamajam posėdyj Lietuvių-Švedų Sąjungos Petrapilio Skyriaus, kai kurie negalėję atvykti del įvairių priežasčių, ir dar L. Požela, A. Purėnas, V. Bielskis ir M. Januškevičius. Šių pastarųjų nė vienas nesiteikė ateiti, dargi atsakyti. Buvo kalbama, kad neatėjo iš "principo," bijodamies susitepti savo "revoliucinį" skaistumelį.

Pusryčiai buvo labai jaukųs ir malonųs. Pirmąjį vaisių zoątarė St. Šilingas. St. Šilingas sveikina K. Lindhageną, kaipo pirmąjį švedą, susėjusį su lietuviais visuomenės ir pilitikos darbe, primena, kaip malonįai buvo švedų visuomenes priimami lietuviai, kada jiems tekdavo lankyti Stokholmas Lietuvos laisvės reikalais. St. Šilingas dėkoja K. Lindhagenui už visus Švedų Lietuvių Komiteto darbus. Sunkiausiu lietuvos gyvenimo metu, kai lietuviai taip reikalingi buvo medžiaginės, o ypač moralinės pagelbos, Švedų Lietuvių Komitetas buvo vienitelė beveik įstaiga, kuri rišo mus po visą Rusiją išsublaškusius su atskirta Tėvyne — Didžiająja Lietuva. St. Šilingas pažymi, kiek daug per dvejus metus padaryta. 1915-tais metais K. Lindhagenas, atidarydamas kuriamąjį Švedų Lietuvių Komiteto n. d. k. lietuvius šelpti posėdį, pasakė: "šitai atidengėm naują tautą pasaulyje — lietuvių tautą." Šiądien gi jau visi švedai žino lietuvių nuoskaudas ir lietuvių tautos laisvės troškimus, šiądieną jau Švedų laikraščiuose nuolat svarstoma Lietuvos ateitis, ir palaikoma lietuvių reikalavimai laisvės, šiądieną jau galime pasidžiaugti įsteigtaja Lietuvių Švedų Sąjunga, kurios vyriausias tikslas suartinti dvi laisvi nepriklausomi tauti — švedų ir lietuvių.

L. Noreika pažymi charakteringą istorinį apsireiškimą, amžių eisenoj pasikartojantį. Visuomet, kai valstybinis Lietuvos nusimanymas pakyla, kai susitelkusi lietuvių tauta eina kovon del savo valstybinės nepriklausomybės, lietuviai ir švedai susiartina, pradeda bendrai politiniais žygiais rupintis. Taip buvo XVII šimtmetyj švedų karių ir kunigaikščių Radvilų metu, taip yra ir dabar. Ir atvirkščiai žiauriausiais Lietuvai metais, kai slegiami lietuviai nebeįstengdavo savo tautos žodžio pasaulyje iškelti, lietuvių ir švedų tautos nutoldavo nuo viena antros lig užmiršdavo viena antrą. Taigi susiartinimas su švedais, kuris šiądien įvyksta, yra lietuviams tartum simbolis politinio atgijimo, laisvės žygio laimėjimo.

J. Šliogeris pakėlė taurę (buvo ir vyno mažas lašelis) už Suomius jau nepriklausomybės atsiekusius ir už lietuvių, igaunių bei latvių nepriklausomybę, kurios angoje mes jau stovime.

K. Lindhagenas (švediškai — A. Valdemaras vertė lietuviškai, taip pat vertė į švedų kalbą kalbas lietuviškai pasakytas) kalbėjo apie tą didelį kulturos ir humanizmo darbą, kuris teks atlikti iki šiol pavergtoms ir dabar išsivaduojančioms tautoms, kurios ypač supras broliškumo ir solidumo ideją.

Padėkojus gerbiemiems šeimininkams — Spurgams už jų vaisingumą, išsiskirstyta.

Liunas.

P. S.—K. Lindhagenas buvo žadėjęs važiuoti dar Maskvon. St. Šilingas buvo telegrafavęs d-rui J. Bagdonui, kad Maskviečiai irgi pasirupintų įsteigti Maskvoje Lietuvių Švedų Sąjungos skyrių. K. Lindhagenas negalėjo nuvažiuoti Maskvon, bet Maskviečiams priderėtų butinai Sąjungos skyrius įkurti. Nuvažiavę dabar į Voronežą M. Yčas ir L. Noreika žadėjo pasirupinti įsteigimu Sąjungos Skyriaus Voroneže. (Iš "Santara")

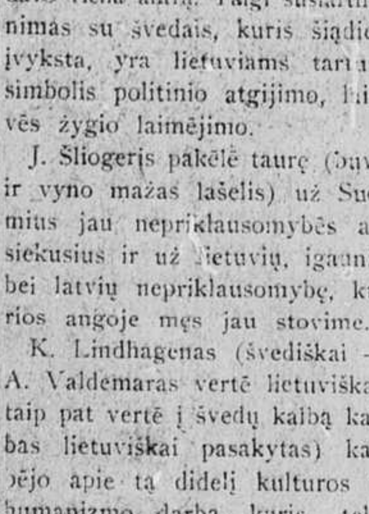

po vartojimui
NE ŠLAKUOTAS.
Taškai ir plėmės ant tavo veido, juberimai, šašai, taipgi visi kitokie odos nevalumai — visiškai pranyks po užtikrinimu, kad jie nebsugrįš, po vartojimui keletą kartų šį Cream'ą — puikios "Venus." Pauduko kaina drauge su persiuntimu ir nurodymais, kaip vartot $2.00.
Užsakymus ir pinigus siųskite:
"Stefania"
569 West 191 St. Dept. 16.
New York, N. Y.

Severos Gyduolės užlaiko šeimynos sveikatą.
Nusilpnėję žmonės
reikalauja sustiprinimo pirma negu nesveikata juos visai apvaldo ir pirma negu visokia pagelba buva pervėli. Jie reikalauja tokio sustiprintojo, kuris sustiprintų visą kuną. Nedaryk išmėginimų. Niekuomet nesigailėsi, pareikalavęs
Severa's Balsam of Life
(Severos Gyvasties Balsamo). Jis yra žinomas kaipo geras stiprinantis ir taisantis vaistas besigydant nuo kietų vidurių, nevirškinimo, drugio, abelno nesveikumo ir kepenų ligų. Mes patariame jį visiems, ypatyngai gi seniams ir silpniems. Pamėgink. Kaina 85 centai, gaunamas visose aptiekose.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

F. P. BRADCHULIS
LAWYER
Lietuvis Advakatas
50 W. Monroe St. Cor. Clark
Room 1207
Telephone Central 220
Gyv. 3112 Halsted St. arti 31 St.
Phone Yards 2390 Chicago, Ill

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyven mas virš Aptiekos). CHICAGO.

JOSEPH A. AMBROSIUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 vakare
3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

BUK ŠOFERIU.
Niekuomet nebuvo toks didelis Laikas yra gauti sau tinkamą vietą. Laikas šoferių reikalavimas kaip dabar. Męs duosime užsiėmimą kiek vienam pabaigusiam kursus musų mokykloje. Mokinime pasinaudojame individėmis sistemomis — nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rušių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Musų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas $25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Bld (Inc.)

Dr. K. Drangelis
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drover 5052
Chicago

Ofiso Tel. Canal 114 Namų Tel. Canal 2118
Val.: 3—6 po piet Ramia ryte dieną
Dr. A. L. Yuška
Gydytojas ir Chirurgas
Gyvenimas:
731 W. 18th St., netoli Halsted St.
Ofisas:
1900 S. Halsted St., kampas 19tos

Amerikos Lietuvių Mokykla
Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų; aritmetikos; knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių; Suv. Valst. istorijos; abelnos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietystės dailiarašystės.
Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 6 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:30
3106 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. P. Zilvitis
LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
3315 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Boulevard 7179

Mildos Teatras
3138-42 S. Halsted St.
Prasideda 7 valandą kas vakaras.
Subatomi ir nedėliomi 2 va'. po pietų.
Žemai 15c
Viršui 10c
Čia prirokuojama ir karės mokestis
Tai yra puikiausiavieta praleidimui liuosolaiko

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT
Taupyk ir Paskolink Pinigus
Dėdei Samui
Jam jie reikalingi Dabar! Jums jų reikės po Karei!
Pirkite Karės Taupymo Ženklelius
Suvienytų Valstijų Valdžios Paranka neša 4% Procentų
Jus galite pradėti su
Dvidešimts Penkiais Centais
Pirkdami Suvienytų Valstijų Thrift Stamp
Jusų pačtorius, bankierius, arba laikraštis ir daugelis agenturų paaiškins jums apie tai, MATYKITE JUOS!
Tai yra Jusų Priedermė! Tuomi Sučėtdysit Gyvastis! Tuomi Laimės šią Karę!

Patrukimas Nužudo 7,000 Kas Metas.
Septyni tukstančiai ypatų kas metas yra nustumemi šalin — laidojimo paliudijimas buna paženklintas "Patrukimas" Kodėl? Todėl, kad nelaimingi nepaisė savęs, arba tik užgautas vietas dabojo, nepaisant priežasties. Ką Jus darote? Ar ir Jus nepaisote savęs, devint "truss", lanką, ar kaip Jus tą nepavadintumete? Geriausis "truss" yra tik retai geras, o yra tik blogas griuvančiai sienai ramstis ir negalima daugiau tikėtis, kaip tik mechaniško ramsčio. Lanko spaudimas sulaiko kraujo tekėjimą, vien tik kutena nusilpnėjusius raumenis, kuomet tie daugiausiai reikalauja maisto.
Bet mokslas atrado kelią ir kekvens "trus'u" kenčiantis yra užkviestas DYKAI inmegint savo namuose. PLAPAO budas yra neabejotinas, mokslijkiasis, logijkas ir pasekmingas savęs gydymas patrukime, kurį pasaulis kada nors girdėjo.
Plapao Padušaitė, kuomet pridėta prie kuno, negali nuslinkti nuo savo vietos ir todėl ji negali įbriejti, nei suqeisti. Minkšta, kaip aksomas, lengvai vartojama, pigi. Vartojama, kuomet Jus dirbate ir miegate. Nereikalinga diržai, sagtės, nei sprendžinos prie jų.
Patirkite, kaip uždaryti patrukimo skylę, taip, kaip tai gamta daro, kad patrukimas neišsivertų. Pasiųskite savo vardą šiadien į PLAPAO CO., Block 3059, St. Louis Mo., dykai išmėginimui Plapao ir gaukite reikalingus nurodančius patarimus.

Taupumas virtuvėje reiskia m ista armijoj
"The Wilson label protects your table"
ARMIJA maršuoja savo pilvu" sakė Napoleonas.
"Daug kas gali vesti kariumenę, bet aš galiu ją maitinti" gyrėsi Wellington.
Amerikoniški komandieriai ne vien tiktai ves musų kariumenę, jie ir maitys ją taipgi, kadangi kiekviena Amerikoniška šeimyninkė įves taupymą savo virtuvėje—ne tiktai pati taupiai gamindama valgius, bet vartodama valgius, gatavai sutaisytus, pagaminime kurių taupumas, kurio ji pageidauja, buvo panaudotas.
Tokie maistai turi ženklelį Wilson & Co.—kita priežastis dėl kurios męs sakome savo šeimyninkėms: "Wilsono Ženklelis Apsaugos Jusų Stalą."
"This mark WILSON & CO. your guarantee"
CHICAGO

VIETINES ŽINIOS.

"LIETUVOS" skaitytojai gali ateiti su Questionnaire'iais vakara's. Męs su mielu noru patarnausime visiems skaitytojams.

Visų Chicagos Lietuvių "Service Flag." West Sidės draugijos pakeitė labai, taip sakant, "simpatiską" sumanymą. Aštuonios minėtos apielinkės draugijos sutvėrė West Sidės Draugijų Tarybą ir pirmam savo susirinkime padarė sumanymą, idant galima butų įtaisyti vieną milžiniską "Tarnystės Vėliavą" (Service Flag), ant kurios butų tiek žvaigždžių, kiek yra lietuvių visoj Chicagoj išėjusių tarnauti kariumenėn.

Tuo tikslu nutarta kreiptis prie visų Chicagos draugijų, idant šį reikalą bendrai apkalbėjus, aptarus.

Vėliava butų, be abejonės, gražinga. Ji taipgi butų labai lietuviems naudinga įvairiuose didelinose viešuose apvaikščiojimuose, kuomet juose lietuviai dalyvauja.

Yra labai geistina, kad tas sumanymas įvyktų. **R. Z.**

Lietuvos Mezliavos reikale. Pereitame "Lietuvos" numeryje buvo minėta, jogei pasižadėjus 70-čiai chicagiečių mokėti mėnesinę mokestį Lietuvos reikalams bus šaukiamas susirinkimas, kad galutinai sutvarkius mezliavos komitetą, idant pasekmingiau galima butų pradėti darbą ir toliau varyti. Taigi toks susirinkimas atsibus ateinančiame penktadienyj, rugsėjo 20 d. 8 val. vakare, Fellowship svetainėje, 831 W. 33čio Pl.

Kiekvieno lietuvio ir lietuvės yra šventa pareiga atsilankyti į tą susirinkimą, kad prisidėjus prie taip svarbaus reikalo, kaip Lietuvos mezliava. Juk kiekvienas iš musų jaučiasi Lietuvos sunum ar dukterim, taigi kaipo lygus, turime lygiai prideriančiai atlikti ir savo pareiga linkui išliuosavimo Lietuvos. Daug musų brolių ir seserų aukauja ne tik turtą, bet ir gyvastis ant Lietuvos aukuro, tai ką gali pasakyti toks lietuvis, kuris dar nei skatiku nėra prisidėjęs prie išliuosavimo Lietuvos.

Taigi broliai ir sesers! Lai nebuna nei vieno tarpe musų, kuris nemokėtų tam tikrą mėnesinę mokestį Lietuvos reikalams.

Dr. K. Drangelis.

Šv. Stanislovo V. K. Draugija nuo Town of Lake pereitam savo susirinkime nubalsavo prisidėti prie "Lietuvos" dienraščio ir tuo tikslu pasiėmė penkis jo šėrus.

Jau visose miesto dalyse yra lietuviškų draugijų, kurios prie "Lietuvos" dienraščio yra prisidėję.

Imasi popieras—gauna teisėjo pagyrimą. Yra tokių, kurie mano, kad jie labai "gudrus," kad iki šiolei nesiėmė pilietiškų popierų. Pasitaiko net tokių, kurie mėgina "atsisakyti" nuo pirmųjų, jau išimtų popierų. West Sidės Lietuvių Pilietiško Kliubo nariai prie tokios kliasos nepriklauso.

Štai pereitą utarninką penki to kliubo nariai nuvyko išsiimti sau pilnas pilietiškas popieras, sakydami, kad jie "prie sliakerių kliasos prikluusyti nenori." Visi pasisakė lietuviais esą.

Galutiną prisiegą jiems davė teisėjas Barrett, teismo salėje, kur buvo daug ir kitų tautų žmonių. Suteikęs jiems pilnas pilietystės teises, teisėjas visiems naujiems piliečiams pasakė apie 20 minučių prakalbą. Pažymėti reikia tai, kad laike savo prakalbos teisėjas, išskyrė šitą lietuvių grupę, pagirdamas juos už lojališkumą ir pastatydamas musų lietuvius kaipo pavyzdį ir kitoms tautoms.

P-as J. I. Bagdžiunas, West Parkų komisijonierius, kuris tuo tarpu buvo ant teisėjo platformės, pasakojo, kad jis visa pėda augštesnis pasijuto, girdėdamas, kaip lietuvių vardas likosi pagerbtas ir lietuviai tapo pastatyti nuo oficialio teismo pagrindų, kaipo lojališkumo pavyzdis.

22-ra kuopa TMD. Nedėlioj, rugsėjo 29 d., 1-mą val. popiet, Fellowship House, 831 W. 33rd Pl., atsibus TMD. 22-tros kp. susirinkimas.

Kad susirinkimas atneštų pilnį ir naudą, valdyba 22-tros kp. rengia gražų programą.

Kaip nariai, taip lyginai ir nepriklausanti prie draugijos publika yra meldžiama skaitlingai atsilankyti ir atsivesti savo draugus; ypač yra pageidaujama, kad tėvai ir motinos atsivestų savo vaikučius.

Įžanga dykai visiems, nes 22-tra kuopa padenga visus iškaščius—todėl nei kolektos, nei įžangos mokesties nebus.

Kviečia **22-tros kp. Valdyba.**

Birutės" vakarėlis. Pereitą subatą Mildos mažojoj svetainėj birutiečiai surengė smagų vakarėlį priėmimui savo naujo chorvedžio, kompozitoriaus St. Šimkaus. Publikos buvo gražus burys. Buvo ir vakarienė, kurią rupestingai surengė birutietės. Vakarienę baigiant, prasidėjo žinoma, prakalbėlės ir muzikališkai-vokalis programas, kurių vedėju buvo p. Al. Misevičius. Įspudingai ir jausliai prakalbėjo į savo busiančius mokinius p. St. Šimkus. Po to kalbėjo vietiniai čikagiečiai, sveikindami svečią ir linkėdami geros kloties 'Birutei.' Dainos solisčių ir solistų tą vacarą buvo ypatingai geros.

Birutiečiai didžiai yra užsiganėdinę ir linksmi, gavę p. Šimkų, o p. Šimkus taip-pat yra užganėdintas, nes sako "Birutėje" yra gerų balsų ir gerų jiegų, su kuriomis smagu bus dirbti.

Pereitą utarninką atsibuvo jau antroji "Birutės" choro repeticija Mark White Square parko svetainėje. Daug naujų dainininkų—vaikinų ir merginų—prisidėjo. "Birutė" dabar jau turinti per 70 narių ir naujų narių, norinčių pasimokinti dainavimo, ar muzikos, vis daugiaus prisideda.

P-as Stasys Šimkus apsigyveno prie 903 West 33rd St., kur jis turi savo Studiją (dainavimo ir muzikos mokyklą).

Sekantį vakarėlį "Birutės" drja rengia rugsėjo 29 d. Unity Club svetainėje, ant Indiana av., netoli 31-os gatvės.

Visi, kas nori pasilavinti dainavime, kas nori smagiai laiką praleisti, teprisideda prie "Birutės," ateidami bile utarninko vakarą į Mark White Square svetainę, prie 30-tos ir Halsted gat.

Įvairumai. Rugsėjo 22 d., nedėlioj, atsibus SLA. 208-tos moterų kuopos vakaras Mildos svetainėj, ant antrų lubų.

Vakarėlio svečiu žada buti buvusi čikagietė, p. Ona Gilbaitienė, atvažiusi iš Rytinių valstijų. Prakalbos ir kiti pamarginimai žada buti ant vakarėlio programo. Pašaliniai svečiai yra kviečiami.

— Karės parodoje lietuvių dalyvavimas pereitą nedėldienį pusėtinai pavyko.

— Pereitą subatą, ant kertės 116-tos ir Michigan gatvių prekinis traukinys užšoko ant Indiana Harbor gatvekario. Penki žmonės ant vietos užmušti, o 37 sužeisti. Tarp sužeistų sakoma buvę ir keletas lietuvių: Frank Zakaras, Joseph Baranauski, Paul Nidas.

Traukinio perosnalas tapo sutreštuotas.

— Buvusis Illinojaus **ex-gubernatorius Yates,** kuris aną savaitę ir lietuviams laikė speciališką prakalbą, pereituose rinkimuose tapo nominuotas ant kongresmano "at large" ir neabejotinai bus išrinktas. Mr. Yates yra labai prielankus lietuviams, gerai pažįsta jų politiškus reikalavimus ir pasižadėjęs yra užtarti Lietuvos neprigulmybę, kuomet jis bus išrinktas kongresan.

Stasys Šimkus

MOKINA MUZIKOS

STUDIO:

903 W. 33-čios gat.

TELEPHNE DROVER 3969

Žinios iš Lietuvos.

Malėtai (Viln. gub.).

Įstaigos. Mokyklos. Tai yra nedidelis miestelis, tikriau sakant, bažnytkiemis su 1000 gyventojų — žydų, lietuvių ir keleta sulenkėjusių. Rusų metu Malėtai nebuvo žymesni už kitus apielinkės miestelius; dabar truputį pakilo: įtaisyta trotuarai ir elektros šviesa. Čia randasi vokiečių apskrities valdžios centras. Žymiausių įstaigų tarpe, pažymėtinos yra "Vienybės" vartotojų draugijos sankrova, "Blaivybės" skyriaus arbatinė ir nesenai susikurusios lietuvių inteligentų ir šiaip žmonių sodiečių švietimo draugijos knygynas.

Pradėdant Lietuvai atgyti, į musų žmonės ima tautiškai labjau susiprasti; visur steigia lietuvių mokyklų, leidžia noromis josna savo vaikus, skaito lietuvių laikraščius. Reikia pripažinti, jog karės vėsula ir musų kampui yra suteikusi nemaža nuostolių ir vargo, bet viltis geresnių musų kraštui laikų priduoda žmonėms stiprios dvasios ir narsumo. Visur net pačiuose užkampiuose girdėti smagių kalbų apie Lietuvos ateitį. Pačiuose Malėtuose rusų metu žmonės turėjo vieintelę rusų liaudies mokyklą rusams išbėgus gi, jau pirmaisiais metais (1915) buvo įsteigta senosios mokyklos namuose grynai lietuviška mokykla. Vietos lenkininkų tai mokyklai buvo daroma nemaža kliučių, bet jų pastangos nuėjo niekais. Buvo čia pernai metais įsteigta lenkų mokykla, bet dėlei mokinių trukumo šiemet ji užsidarė, jos vietoje gi įsikurė dvikliasė lietuvių mokykla, kurią dabar lanko daugiau negu 70 vaikų.

Perkuno Vaikas

Giedraičiai (Malėtų aps.).

Čia įsikurė lietuvių draugija pavargėlių prieglaudai laikyti. Prieglauda atidaryta Kl. Graužiuno Marciniškių dvare.

Perkuno Vaikas.

Pucinėliai. Pucinėliai paprasčiausias Lietuvos miestelis.

Pieš karę buvo čia keliolika sankrovų, kurios buvo žydų rankose. Bet ligi šiol jų nė vienam negryžus, gyvuoja trys sankrovos, įsteigtos vietinių gyventojų.

Gaila, kad ligi šiol čia nepasirupinta įstegti vartotojų draugijos. Taip pat buvo pradedomoji mokykla, ir vaikučių susirinkdavo nemažas burelis, dabar gi jos nėra ir kažin ar bus. Už tat gyvuoja slaptasai "bravaras," nes matyti kartais girtų žmonių. Žmonės tamsoki, vietomis aplenkėję ir reikalingi šviesos. Laikraščių kol kas mažai teskaito: į Pucinėlius tepareina 10 ekz. "Liet. Aido." Metai šiemet negalima pasakyti, kad butų geri, nes žieminiai javai del pernyksčio šlapio rudens ir šalto pavasario visai neužderėjo. Vasarojus del sausos vasaros irgi labai menkas, tik visa žmonių paspirtis yra bulvės.

Ponas.

Žagarė. Lapkričio 25 d. mirė feldšeris Vladislavas Šarka. Jis čia 1916 m. gegužės mėn. buvo atsiustas vokiečių valdžios iš Vilniaus. Buvo visai dar jaunas, vos 22 metų žmogus, ir čia, darbščiai ir rupestingai teikdamas šiuo graudingu laiku musų kampeliui medicinos pagalbos, įgijo sau džiovą, ir neilgai sirgęs mirė. Palaidotas buvo Žagarės parapijos kapinėse.

Tebuna jam nesunki juoda ir šalta žemelė!

Bendras.

Bartininkai (Vilkav. aps.) Norint žmonės dabar labiau prie mokslo palinkę, bet mokyklų nėra daugiau. Pajavonio valsčiuje prieš karę buvo penkios mokyklos, dabar gi tik viena. Po vieną ir gi mokyklą tėra Bartininkuose ir Lankeliškiuose.

Sutkunai (Šiaulių aps.). Bežemių ir neturtėlių padėjimas pasunkėjo. Uždarbiai nė kiek nepadidėjo, valgymas gi ir drabužiai pabrango.

Pr. Pa.

Lygumai (Šiaulių aps.). Karės audra, nors ir ramiau, negu kitur pro mus praužusi, paliko žymų brukšnį musų kulturos gyvavime. Naujai statamoji bažnyčia stovi nebaigta. Visas drauginis gyvenimas iširo. "Blaivybė" ir "Nukentėjusiems del karės šelpti" draugijos skyrius nustojo veikę. Pastarasis buvo čia jau įsitaisęs net savo krautuvėlę ir arbatinę. "Blaivybės" biblioteka, kurioje yra ligi 500 knygų, visą tą laiką buvo klebono žinioje ir niekas jao negaiėjo naudotis. Reikalinga čia vis gi butų atgaivinti šelpiamoji draugija. Sisipratusių žmonių, kurie veiktų, ir šelptų, rastusi, o dabar dirva ši plati: kiek dabar žmonių, kurie šiądien paskutinį kąsnį valgo kuriems badas jei ne šiądien, tą rytoj pažiurės į akis. Draugijos tą žmonių vargą nors kiek galėtų palengvinti. Vienur-kitur ir be draugijos yra daroma šis tas: pasiturintieji ukininkai suveža į vieną vietą valgomų dalykų ir drabužių, paskui gi išdalinėja suvargusioms šeimynoms dykai arba už mažą atlyginimą. Taip ir Lygumų jaunimas, kaip ir draugijos, netekęs veiklesnių vadovų, buvo iškrikęs. Bet "Žodis į janimą" rado ir čia atbalsio. Metę į šalį tuščius dejavimus, jaunuoliai pradeda krutėti. Kas savaitę daro susirinkimus, kur šio to pasimokina, pasišneka, pažaidžia. Pavasarį gi žada ką nors suvaidinti.

Tas Pats.

Tarp Rusijos Lietuvių.

Voronežas. Paskaita. Vasario 24 d. (sekmadienį) 2-sios vyrų gimnazijos salėje (Bolš. Dvorianskaja No 32) buvo L. Noreikos paskaita apie Lietuvos nepriklausomybę, jos evoliuciją ir dabartinį momentą.

Petrapilyje sudaryta Vietos Taryba. Iš Petrapilio pranešta, kad ten jau susidariusi Vietos Lietuvių Taryba. Susirinkime partijų ir organizacijų atstovų sausio 29 d. į Vietos Tarybą išrinkti nariais šie žmonės: Elisonas ir Matulionis (soc. liaud. demok. partijos), Damijonaitis ir Šilingas (Demok. Tautos Laisvės Sataros), Prusas ir Feterauskas (Tautos Pažangos), Duminskis ir Karvelis ("Krikšč. Demok." partijos), kun. Česnys (Liet. Katal. Tautos Sąjungos), Spurga, Ivanauskienė ir Bičiunas (nepartyvus).

Kandidatais išrinkti: Šliogeris (nepartyvus), Malinauskas (T. Pažangos) ir Gruodis.

Iš Tautos Pažangos partijos gyvenimo. Petrapilyje susidarė vidurio miesto Tautos Pažangos kuopa. Komitetą sudaro G. Teterauskas, A. Prusas, A. Nevadničėnas, Tamašiunas, J. Variakojis. Sumanyta yra drauge su Narvos Vartų ir kitomis Petrapilio kuopomis sudaryti bendrą Petrapilio sryties komitetą. Visais reikalais reikia kreiptis adresu. B. O. 6 Linija No 23 kv. 6 Teterauskui.

Liudo Noreikos paskaita. Sausio 14 dieną buvo T. P. Centro Komiteto Vicepirmininko L. Noreikos paskaita apie Lietuvių politinį padėjimą. Paskaitoje buvo nemaža žmonių. Paskaitą sutaisė Petrapilo Narvos Vartų rajono Taut. Pažangos Kuopa. Po paskaitos apsilankusieji sumetė Liet. Vyr. Tarybos Rusijoje reikalams 29 rublius. Kuopos prezidium pinigus įteikė L. Noreikai atiduoti L. V. T. R.

Prie išsinarinimo ir įsipjovimui

Tuojau įtrink Dra Richter'io

PAIN-EXPELLER

Nuo 50 metų nesuvadžiojantis ir letuvnikų numylėtas naminis budas

Tikras tiktai su pažymėta marke "IKARA"

35c. ir 65c. buteliukas visose aptiekose arba stačiai nuo

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

12 METŲ

"Lietuvos Ukininkas"

DRAUGIJOS GYVAVIMO

VAKARAS

— atsibus —

Nedėlioje, 22 Rugsėjo-Sep. 1918

M. Meldažio Svetainėje,

2242-44 W. 23rd Place

Duris atsidarys 5:30 val. vakare.

Programas prasidės lygiai 6:00 val. vakare.

ĮZANGA 30 ir 55c. ypatai

Bus labai žingedus vakaro programas, kalbės **J. I. BAGDŽIUNAS**, Universal State Bankos Iždininkas, **B. K. BALUTIS**, **"Lietuvos"** redaktorius. Taipgi bus muzika, dainos, deklamacijos ir **STEPUKAS** su pilnu maišu juokų.

Ir taipgi bus duodamos dovanos draugijos nariams išbuvusiems 12 metų šioj draugijoje ir neėmusiems jokios pašalpos.

PO PROGRAMUI SOKIAI IKI VĖLYVOS NAKTIES

Kviečia širdingai visus atsilankyti

DR-JA LIET. UKININKAS.

Nedėlioj, Rugsėjo-Sep. 22d., 1918

atsibus

S. L. A. 208 Moteru kuopos

VAKARAS

MILDOS SVETAINĖJE,

3142 S. Halsted St., ant 2-rų lubų

Bus kalbėtoja iš Rytinių valstijų, p-nia Ona Gilbaitienė. Apart to bus gražus muzikalis programas, užkandžiai ir šokiai,

Širdingai kviečia visus

S. L. A. 208-ta MOTERŲ KUOPA.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMASI

Męs neesame bankeriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikinams padarome ant orderio naujus siutus ir overkotus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus ir overkotus parduodame po $5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelines nuo $1.00 ir brangiaus.

Vaikų siutai $2.50 iki $7.50. Skrynios ir valyzai.

S. GORDON

1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 9 val. vakare.

English Women guaranteeing next Year's Food Supply

ESI PASIRENGĘS IR LAUKI?

Pirmose Liepos dienose musų vyrai iš už jurio atsišaukė pas mus: "Męs esame pasirengę ir laukiame." Dabar, kuomet raumenų ir sanarių reumatizmo ir neuralgijos sezonas ateina, ar tu ir gali pasakyti, kad esi pasirengęs ir lauki? Tu gali tą pasakyti, jeigu tu turi Trinerio Linimentą savo namuose, nes veni kankintojai gali ateiti. Jų užpuolimas nepasiseks. Trinerio Linimentas neturi sau lygaus išsinarinimuose, nikstelėjimuose, tinimuose ir tt. Kaina 35 centai ir 65 c. aptiekose, per krasą 45 ir 75 centai.

Jeigu tavo viduriai yra betvarkėje, tavo nervai nusilpnėję, tai vartok Trinerio Amerikoniškojo kartaus vyno Eliksirą, kuris prigelbės tavo viduriams virškinime, atitaisys alkį ir sužadins abelnai visą sistėmą. Jis išvalys žarnas be skausmo ir yra labai gardus. Visose aptiekose $1.10.

Joseph Triner Company

1333—1343 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalingi dviejų lietuvių vyrų ir dviejų lietuvaičių merginų pardavėjų. Patyrimas reikalingas; geros algos ant pradžios. Nuolatinė vieta.

Gera proga,

Klein Bros.,

Halsted & 20th St.

Pajieškojimai.

Pajieškai Juozo Balučio, turiu svarbių žinių nuo brolio iš Francuzijos. Jis pats ar kas jį žinotų, maloneikite atsišaukti sekančiu adresu:

Stenley Nawracaj,

R. F. D. 2,

Benton, Ill.

Pajieškau Jono Juškos Kalninų kaimo, Tudelių parap., Marijampolės pav., Suvalkų gub. Gyveno visada Chicaguje. Dar prieš karę mudu buvova besitarią grįžti tėvynėn, bet nesuspėjome.

Adomas Ališauskas

519-17 Ave. E.

Cedar Rapids, Iowa.

Pajieškau dėdės Aleksandro Lisiaus, paina iš Juodkalio kaimo, Josvainio paraop., Kauno pav., Kauno gub. Prašau atsišaukti:

William Lisius,

455 Zion St., Hartford, Conn.

J. Vismontas, 2 metai atgal gyvenęs po No. 1733 So. Union Ave. Chicago, tegul atsišaukia pas A. Olszewskį į Universal State Banką reikale jo paliktos bankinės knygutės. Kas jį pažysta maloneikite jam apie tai pranešti.

Ant Pardavimo.

KAMPAS, GROSERNE IR VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ.

Parsiduoda — 4 geri pagyvenimui kambariai užpakalyje. Gera priežastis pardavimui. Be agentų tarpininkystes.

634 W. 35th St.

Parsiduoda rakandai ir pečiai. Atsišaukit tik dienomis į

5527 Throop St.

Koncertinu Išdirbystė

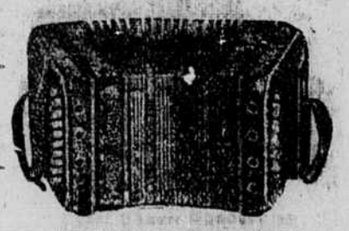

Pearl Queen Koncertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių Balalaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzkališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasą-ženklį gaus katalioga veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 So. Ashland Ave. : : Chicago, Ill. : : Telephone Drover 7309

LIETUVA

"LAISVA IR NEPRIGULMINGA — DABAR ARBA NIEKADOS"

1892 1917

KAS NORITE.

Kad jusų perliami 4 tos Laisvės Paskos Bondsai tikrai butų priskaityti lietuvių kreditui, tai užsirašykit juos per "Lietuvos" laikrastį. Męs pasirupinsim, kad tas butų priskaityta lietuvių kreditui. Ir iš kitų miestų galite užsisakyti bondsus už cash ar ant išmokesčių.

Lietuviai! Rengkitės išanksto prie ateinančios Ketvirtos Laisvės Paskolos, kuri prasidės 28 d. šio mėnesio

Visose kolionijose sudarykite Lietuviškus Laisvės Paskolos Komitetus ir per tuos komitetus užsirašinėkit sau Laisvės Bondsus ir prisiųskite "Lietuvos" Red.

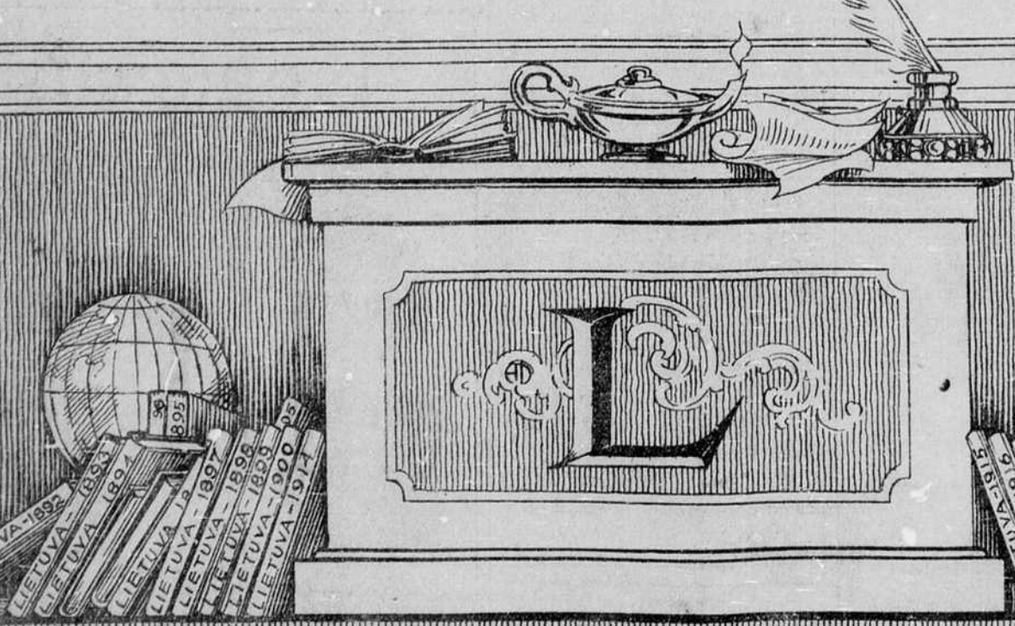

A.J. DULBIS. — N.Y. 1917